

GRIS

**Prenumerera
på GRIS och @-GRIS!**
GRIS 12 nr/år, @GRIS 52 nr/år
190 kr inkl moms

Oberoende tidning för hela grisenäringen

Om svensk, nordisk och internationell grisproduktion

**Personalen viktigast
vid storsatsning**

**Ekogrisstall invigt
vid Alnarp**

**Låga danska räntan
stallar in utegrisar**

**Mer suggfoder
ger fler smågrisar**

**Ekogrisbrist problem
för nötuppfödare**

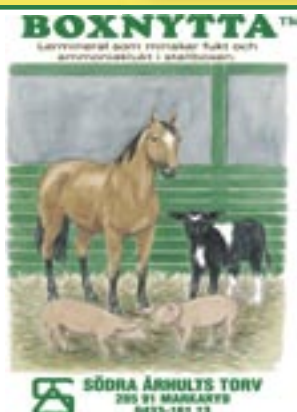
**Danska uppfödare
säljer dyra kornet**

**PMWS vid Månseryd
första svenska fallet**

- ✓ Ger sunda smågrisar.
- ✓ Innehåller järn, koppar, mangan och zink.
- ✓ Är mycket konkurrenskraftig.
- ✓ Finns hos välsorterade foderhandlare.

GRISTORW® är utvecklad av Steper Feed i Ängelholm

- Förbättrar boxhygien.
- Minskar fukt och lukt i grisboxen och ger därmed en sund och trivsam stall-/arbetsmiljö.
- Har visat sig minska förekomsten av 3-veckors- och avvänjningsdiarré.
- Är ett unikt småkornigt absorberande lermineral som förädlats genom värme och utan kemiska tillsatser.
- Är av 100% naturligt ursprung. Ofarligt att förtära för grisen.
- Är mycket konkurrenskraftigt och finns i 20 kg säck hos välsorterade foderhandlare.
- Används även till övriga djurslag.

agromek 2004

30. internationell mässa för lantbruksmekanisering, nötboskap och gris

20 - 24 januari i Herning - Danmark

Besök Agromek 2004 - en av Europas ledande utställningar av lantbruksmaskiner, som äger rum i Messecenter Herning, Danmark.

Ca. 200 nyheter presenteras - bland annat många två-stjärniga (★★) och tre-stjärniga (★★★) nyheter. I december offentliggöres dom godkända nyheterna på www.agromek.dk.

620 utställande företag i 15 hallar och på en yta av 92.000 m² visar sina produkter från ca 30 olika länder.

Mässan är sektoruppdelad.

Agromek 2004 är öppen dagligen från kl. 9.00-17.00. På VIP-dagen, måndag den 19 januari, är alla hallar öppna mellan kl. 9.00-16.00.

För utländska besökare är entrén gratis alla dagar.

Agromek 2003 besöktes av 81.688 personer från 70 länder.

agromek EXPRESSEN

Malmö ca. 4 timmar
DKK 525,-

Hässelholm/Lund ca. 5 timmar
DKK 625,-

agromek 2004
Se tidtabell på
www.agromek.dk

Agromek
P.O. Box 1327
DK-8210 Aarhus V
ag@agromek.dk
www.agromek.dk
Tel.: +45 86 75 45 45
Fax: +45 86 15 19 51

Var rädd om dig & dina anställda!

Tvättning av svinstallar har hittills varit ett tungt och smutsigt arbete. Idag finns CleverCleaner, en automatisk tvättrobot som utför grovjobbet vid stalltvättning.

Ring oss gärna på 018-39 82 30 så berättar vi hur mycket du dessutom kan spara i tid och pengar med CleverCleaner.

Clever Cleaner

RamstaRobotics

Fyrisvallsg. 24, 752 28 Uppsala • Tel 018-39 82 30 • Fax 018-60 42 82
www.ramstarobotics.se • info@ramstarobotics.se

Ventilationslösning för ditt stall

SKOV A/S är specialister
på ventilation.

Vi hjälper dig att hitta rätt.

agromek
2004

För mer information tag kontakt med:

Ingemar Fransson · Hjo
Tlf./fax: 0503-14243 · Mobil: 070-2254286
E-mail: ifr@skov.dk · www.skov.dk

Ryska importkvoterna 2004 fastställda

Den ryska regeringen har fastställt kvoterna för import av gris-, nöt-, och kycklingkött under nästa år. De ryska importkvoterna för 2004 är 450 000 ton griskött, 420 000 ton fryst nötkött, 27 500 ton färskt nötkött, samt 1,05 milj ton kycklingkött.

Grisköttimportkvoten för griskött på 450 000 ton fördelas enligt följande: 227 300 ton för EU-25, 42 200 ton för USA, 1 000 ton för Paraguay, samt 179 500 ton för övriga länder.

För griskött som levereras inom importkvoterna blir tullsatsen 15 %, men inte lägre än 0,25 euro/kg. Griskött utanför kvoten beläggs med en tull på 80 procent, men inte lägre än 1,60 euro/kg.

Statistik från ryska tullen för de första nio månaderna under 2003 visar att importen av kött har minskat till 715 100 ton från 785 100 ton under samma period 2002 och importen av kycklingkött har minskat från 1 milj ton till 832 500 ton.

Länder inom Oberoende staters samvälle (f d Sovjetunionen) omfattas inte av importkvoterna. Källa: Interfax /Erik Brink / www.agriprim.com

Ess-Food ökade vinsten mer än 30 % trots lägre omsättning

Danish Crowns dotterbolag Ess-Food förbättrade driftresultatet från 46 milj dkr till 61 milj det gångna verksamhetsåret. Omsättningen minskade dock ca 200 milj dkr till 2,2 miljarder dkr. Orsaken är lägre priser på grisköttet, fel kursutveckling för de viktigaste valutorna, samt Sars epidemin. I sålda kilo ökade försäljningen med 5 %. I Kina och HongKong ökade försäljningen 15 % trots Sars-problemen.

Ess-Food driver handel med kött via bolag i Europa, USA och Asien, främst danskt, men även inköpt kött på världsmarknaden. Egen styckningsanläggning finns bl a i Frankrike. Källa: Pressmeddelande. /LG

Handelsgödselanvändningen har minskat 44 % i Danmark på 12 år

Förbrukningen av handelsgödsel i Danmark har fallit under de senaste 12 åren med 44 %. 1990/91 var förbrukningen 1 658 000 ton. Det senaste året, 1 augusti 2002 - 31 juli 2003, var förbrukningen 932 300 ton enligt Plantedirektoratet. Källa: Maskinbladet.

Kommentar: I takt med att animalieproduktionen ökat har de danska bönderna lärt sig kalkylera gödselanvändningen och räkna med näringsinnehållet i stallgödseln. Med sänkning av gödselns pH har mer kväve kunnat bevaras i gödseln och kommit grödorna till del. Enligt LandboNord på norra Jylland har skördarna ökat vid gödsling med pH-sänkt stallgödsel. /Nils

164 olagliga lock på gödselbrunnar flyg-fotograferade på södra Jylland

164 grisuppfödare i Sønderjylland har svårt att förneka att de inte har lagligt lock på sina gödselbrunnar, eller flytande skitt som hindrar lukt och ammoniakavgång. Deras brunnar är nämligen flygfotograferade av miljömyndigheterna. 10 % av brunnarna uppfyllde inte kraven vid tillfället för flygfotograferingen. Ägarna har nu 7 dagar på sig att fixa brunnstäckningen. Källa: Jyske Vestkysten.

Kommentar: Godkänd täckning är även halm, leca, flytblock, e dyl, om en särskild loggbok förs fortlöpande över varje brunnstäckning. /LG

Beställ katalog gratis!

Dräktighetstestare Digipreg

4.830:-

"DOSATRON"

doserare av t ex medicin och desinfektionsmedel.

0,2-1,6% **3.350:-**
1-5% **4.450:-**

Trans Fer järntillskott för smågrisar

110 ml **82:-**
500 ml **280:-**

LitterCare förstärker aptit, tillväxt och immunförsvar hos smågrisar.

240 ml **239:-**

Kick-Start ger snabbt energi till nyfödda och svaga grisar.

100 ml **189:-**

Bitventiler

3/8" R 10 ... **31:-** (29:- vid köp av 5 st)
1/2" R 15 ... **28:-** (25:- vid köp av 5 st)
3/4" R 20 ... **41:-** (38:- vid köp av 5 st)

Märkspray

400 ml. Färger: grön, röd, blå.

20:-/st

(18:-/st vid köp av 12 st.)

Internetbutik: www.bole.nu

Värmelampa 340:-

Sänkt pris på värmelampor

310:- vid köp av 10 st.

Infraglödlampor

Pris/st Vid köp av 10 st Vid köp av 40 st
150 W **37:-** **32:-/st** **27:-/st**
250 W **37:-** **32:-/st** **27:-/st**

Lågenergilampor

Pris/st Vid köp av 15 st Vid köp av 45 st
100 W **48:-** **43:-/st** **42:-/st**
175 W **53:-** **48:-/st** **47:-/st**

Tandslip "Pigmatic 110"

inkl. batteri, laddare och midjebälte.

2.225:-

"VERBA"

Torrforderautomater

19-283 liter.

Pris från: **690:-**

Våtfoderautomater

22-60 liter.

Pris från: **1.550:-**

Mängdrabatter!

Stort program för stängsel och djurhållning.

Exp avg 25:-
- tillkommer.
Priser exkl moms

Tel 0652-747474

Fax 0652-747470

V.Tanne 3061, 820 70 BERGSJÖ

bole@bole-produkter.se

Fraktfritt vid varor över 1.500:- + moms

Innehåll

- 3 Ryska importkvoterna 2004 fastställda
- 3 Ess-Food ökade vinsten mer än 30 % trots lägre omsättning
- 3 Handelsgödselanvändningen har minskat 44 % i Danmark på 12 år
- 3 164 olagliga lock på gödselbrunnar flygfotograferade på södra Jylland
- 6 Personalen viktigaste resursen i storsatsning på smågrisar
- 10 Ekonomiskt samarbete med slakteriet
- 11 Holländskt bondeslakteri i Tyskland
- 11 Mikael Mörk ny produktionsområdeschef på Swedish Meats
- 12 Ekogrisstall invigt vid Odarslöv för forskning om inhysningssystem
- 15 Prisfallet i Danmark beror på höstvärmen och fallande dollarkurs
- 15 Gastäta tornen hos Kalmar Lantmän på plats
- 16 Mer foder till suggorna ger fler smågrisar
- 16 Starkt konsumentstöd för ursprungsmärkning
- 16 EU nu ifatt KRAVs regler för inköpta produktionsdjur
- 16 Danska veterinärerna vill öka respekten för djuren
- 16 Nästa lantbruks-Elmia hålls 20 – 23 oktober 2004
- 17 Grisbrist är ett problem även för ekologiska köttproducenter
- 17 Dansk grisproduktion tål inte hårdare regler
- 17 Danish Crown flyttar 65 arbetsplatser till Tyskland
- 17 Fortsatt ökad seminförsäljning vid Avelspoolen
- 18 Bekämpning av salmonella säljargument
- 18 Landsudvalget avvisar kritiken om för stor grisproduktion
- 18 Låga räntan och ny miljölag stallar in danska utegrisar
- 18 All time high för svensk nötköttkonsumtion igen!
- 20 Ozonbehandlad ventilationsluft inte bättre än obehandlad
- 20 Skydd mot viltskador
- 20 Penac-användare tycker att stallgaserna minskat
- 22 Verklighetsfrämmande boxmått fördyrar och försämrar stallarna
- 22 Marginalgrisen är guld värd
- 24 1,4-metersboxen nu godkänd av norska Landbrugstilsynet
- 24 Smågrisar får antikroppar från mykoplasma vaccinerad suga
- 26 Grisuppfödare håller upp med slaktsvin och säljer det dyra kornet
- 26 PMWS-fallet vid Månseryd enda hittills i Sverige
- 27 Först kommer skinkan – sedan tomten
- 27 Videlunds Svingård i konkurs
- 27 Nya regler för avblodning av grisar
- 28 Danmark tappar framstegstakt enligt senaste P-kontrollen
- 28 Vi bör klara oss bra i Sverige!
- 31 Julgrisen slaktas och lever vidare

GRIS
 Öberoende tidning för hela grisnäringen
agrar

ISSN 1402-8085

Nr 11 2003

Redaktion

postadress

Berga, Stenåsen 311
 692 93 Kumla

telefon

019-57 60 90, 57 60 91

telefax

019-58 00 50

E-mail

gris@agrar.se

redaktör

ansvarig utgivare

Lars-Gunnar Lannhard

tel 019-57 60 90, 070-663 60 90

lg.lannhard@agrar.se

biträdande redaktör

Nils Andersson

tel 0151-103 15, 070-642 86 56

fax 0151-134 46

nils@agrar.se

bostadsadress

Västergårdsgatan 21, 643 32 Vingåker

grafisk produktion, trycksaker

Berndt Eliasson

tel 073-035 54 03

ble@swipnet.se

annonser

Lars-Gunnar Lannhard

019-57 60 90, 070-663 60 90

gris@agrar.se

prenumeration, kassa

Siv Lannhard

019-57 60 91, 070-607 68 90

gris@agrar.se

tryck

RB Grafiska AB

Örebro

GRIS utkommer med 12 nummer per år.

@-GRIS utkommer med minst 52 nr per

år, varje vecka när grispriserna är satta,

samt i övrigt när något betydelsefullt för

grisproduktionen inträffar.

Prenumerationspriset är 190 kr inkl moms

10,75 kr år 2004. Enklast prenumererar du

genom att sätta in 190 kr på vårt bankgiro

eller postgiro.

Bankgiro 440-0123 Postgiro 69 22 21 - 5

God jul!

En frisk fläkt från Dalby

Passa på!

Vi har stor lagerrensning i januari!

Kontakta din återförsäljare!

Återförsäljare i hela landet

Tel 046-20 15 60

Fax 046-20 22 05

www.stallsystem.se

Piggomat till *alla* grisar!

**Grisar vill äta
tillsammans!**

En hel kull får
plats kring **Piggomat Maxi!**
4 storlekar, för alla grisar.
Specialversion för utegrisar.
Stressfritt = god tillväxt!

**SKÄLBY
MASKIN**

SKÄLBY GÅRD, 745 95 ENKÖPING
Tel 0171-44 31 20
Fax 0171-44 34 50

Gris

Även GOTTEGRISAR behöver en **E**
TUNA-utgödsling ♠

TUNA – önskar
Tel 0155-53 000 www.tunamaskin.com **God Jul!**

Gris

KLS Livsmedel _____ www.kls.se

Tillförsel GRIS: Karl-Ingvar Peterson
0480-57 185, 0708-257 185

**Ett starkt
alternativ i
Livsmedelssverige**

Välkommen till ett
inspirerande samarbete!

FUNKI - SPECIALISTEN PÅ ENKLA OCH DRIFTSÄKRA LÖSNINGAR INOM

- Torrutfodring
- Blötutfodring
- Krossar och kvarnar
- Ventilation
- Stallinredning

Funki
CENTER

Marknadsföres av:

Funki AB
Fabriksvägen 2
264 39 KLIPPAN
Tel 0435 - 181 90
Fax 0435 - 103 55

NOJ Serviceverkstad AB
Fåglum, Sörgården 655
465 96 NOSSEBRO
Tel 0512 - 542 90
Fax 0512 - 541 40

Personalen viktigaste resursen i storsatsning på smågrisar

Per-Inge Nilsson, Björkhems gård, Ö Sönnarslöv, söder om Kristianstad, har tillsammans med SLP/Pärson AB, gjort omfattande investeringar i smågrisproduktion i Gärsnäs på Österlen. Per-Inge har övertagit SLPs sugnav som nu är en del av smågrisproduktionen. Totalt har byggts 8 000 kvadratmeter stall för produktion av nära 35 000 smågrisar per år. Investeringskostnaden ligger runt 26 mkr, vilket blir 3 250 kr per kvm.

gårdsbesök

Familjen Nilsson bestämde sig under 2002 att utveckla verksamheten med grisproduktionen. I Ö Sönnarslöv finns en integrerad besättning om 650 sugor. SLP Pärson-koncernen i Helsingborg ville minska sitt engagemang i grisproduktionen för att via en satellit utnyttja sugnavet i Pileboda, Gärsnäs, för sinsugghållningen. Efter kontakter mellan Per-Inge och SLP nappade Per-Inge på idén och har nu byggt en smågrisproduktion

en bit från Pileboda under namnet Gärsnäs Smågris AB.

Personalen viktig i ett stort företag

Vid visningen poängterade Per-Inge att personalen är en av de viktigaste kuggarna i en stor besättning. Per-Inge omger sig med mycket kompetenta medarbetare och han presenterade dem vid visningen. Från Pileboda följer den personal med som jobbar med suggorna där. Totalt finns totalt 18 personer i företagen, inklusive Per-Inge och administrativ personal. Nio av dessa personer finns i Gärsnäs, varav några jobbar på deltid. Driftschef i Gärsnäs Smågis AB är Lennart Axelsson och förman är Per Olsson, som kommer från Pileboda. I Ö Sönnarslöv, med 650 sugor, är Sara Hultén driftschef sedan några år.

Resultaten i produktionen är mycket viktiga, särskilt nu när priserna är låga. De nuvarande resultaten från Ö Sönnarslöv är mycket bra. Smågrisproduktionen ligger på 24,5 sålda (OBS sålda!) smågrisar per årssugga. Fram till visningen i Gärsnäs hade 7 grupper grisat och 2 grupper avvants. Resultatet var 11,3 avvanda grisar per kull i 128 kullar!

Totalt finns drygt 1400 sugor i Gärsnäs (64 grisningar per vecka) och 650 i Ö Sönnars-

Per-Inge Nilsson.

löv. Totalt säljs ca 50 000 grisar från smågrisproduktionen, varav ca 14 000 grisar av dessa föds upp till slakt inom företaget och resterande smågrisar säljs till några uppfödare via mellangårdsavtal. Även dessa uppfödare levererar grisarna till SLP.

Planerade allt själv

Planeringen av anläggningen började under 2002. Per-Inge tog kontakt med en lokal byggmästare, Carlssons Bygg, som utfört byggnation tidigare för företaget och varit ansvarig för bygget. Carlssons Bygg har även byggt stallar till Per-Inges far och farfar.

Det är Per-Inge och byggmästaren som planerat och gjort alla ritningarna till anläggningen. Ingen utomstående konsult har anlitats. Mark att bygga på köptes av granngården, Gärsnäs gård. Med denna finns också ett gödselavtal som löper under lång tid. I slutet av februari i år påbörjades byggandet.

Det är lokala företag som deltagit i byggandet. Inredningen kommer från Funki. Det är Funki i Danmark som stått för hela inredningssidan inklusive blötutlod-

Tanken för enbart vatten till blandartankarna. Möjlighet finns för tillsättning av syra.

Nedan: De tre Funki blandartankarna till avvännings- smågris- och sugfoder.

Styrutrustningen för ventilationen – en per avdelning.

Ventiler och tillbehör för vatten till svin

- * Serie standard - bit- och trågventiler
- * Serie super - för extra mycket vatten
- * Serie ställbara - för olika vattentryck
- * Bitknappsventiler - minimalt spill, hygienisk
- * Drickskålar - Drink-O-Mat

Kolla vårt stora urval och våra priser!

jalmarson **STINGY**

Skjulstagatan 10, 632 29 Eskilstuna
Tel 016-12 04 15 Fax 016-12 04 18

Stallfläktar

Motorer 1-fas och 3-fas

Multi-Wing fläktpropellrar och fläktblad.

Kundanpassad tillverkning.

Snabba leveranser!

ANIMEK

SYSTEM AB • 262 96 ÄNGELHOLM
www.lantbruksnet.se/animek

Tel 0431-220 10
Fax 0431-222 78

Avancerade InredningsSystem för flexibla lösningar

Ett företag i
AvestaPolarit-
gruppen

- ✓ Nyttänkande
- ✓ Flexibilitet
- ✓ Ultrahöghållfast rostfritt stål och plast
- ✓ Korrosionsbeständighet
- ✓ Låg vikt
- ✓ Lägre underhåll
- ✓ Enklare rengöring
- ✓ Lång livslängd – låg kostnad
- ✓ Reparera eller bygg nytt

Håkan 0586-470 18, hakan.roos@avestapolarit.com
Torbjörn 0586-477 17, torbjorn.carlsson@avestapolarit.com
Åke 0708-32 68 22

SPRUTOR

Den mest använda batteridrivna ryggsprutan.
Uppladdningsbart 12 volts batteri, justerbart tryck
upp till 4,2 bar, 18 liters tank, vikt endast 5 kg.

Varalöv, 262 96 ÄNGELHOLM

Tel: 0431-222 90 Fax: 0431-222 70

GROBA
FODERAUTOMATER

- FODERAUTOMATER MED NY UTMATNING fr. 600:-
- DUBBELAUTOMAT 2 000:-
- ARATOS RÖRDELAR
- FUNDA BLOCK
- NYTT FUNDABLOCK av lättklinker färdig putsyta
- FAMILJEBOXAR
- VÅGAR
- IDÉ-RITNINGAR, familjebox
- IDÉ-RITNINGAR djupströsystem

TEL 0410-270 02. FAX 0410-270 42. ÄVEN KVÄLL.

Egebjerg

- TURBOMAT 2 100:-
- TORRAUTOMAT
- DRICK-O-MAT-VATTENKOPP slaktsvin 275:- smågris 225:-
- TORRUTFODRING
- STALLINREDNING rostfritt med plastplank
- KOMBIBOX födsel till slakt
- STRAW-FLOW BOX
- ANDNINGSMASK AIR-ACE 330:-

**Marknadstillägg?
Efterlikvid?
Hos oss får du
tilläggsbetalning
direkt på din av-
räkning
varje vecka
- året runt!**

- Merbetalning för svensk kvalitet
- Korta transporter
- Human djurhantering
- Effektiv försäljning
- Lönsamt, stabilt, slakteriföretag

**Välkommen att kontakta oss
för mer information!**

Rolf Olsson 0411-665 53
eller 0411-100 71 (bost)
eller mobil 0708-100 726

**- ett litet men erkänt
effektivt slakteri -**

KVM Traktorelverk

med lågvarvig 1 500 varvs generator

16 kva och 30 kva

Klarar att starta dubbelt så stor elmotor som högvarvigt! Kompletterat med trepunktsfäste, 16 amp, 1-fasuttag, 32 amp, 3-fasuttag. Voltmätare, amperemätare, hertzmätare, timräknare, jordfelsbrytare, automatsäkringar, över-under-spänningsskydd.

16 kva **NU: 16 800:-** 30kva **NU: 19 800:-**

**Kvånum
Järn**

kvanumsjarn.se kvanumsjarn@telia.com

Storgatan 10
535 30 Kvånum
Fax 0512-931 33

Ring **0512-930 55** och beställ eller
begär mer info! Moms tillkommer. Fraktfritt
över 2 000:-. 1 års garanti.

ringen samt för monteringen. Allt är köpt nyckelfärdigt.

Totalt omfattar bygget 8 000 kvadratmeter inklusive biutrymmen fördelat på sex grisningsavdelningar om 64 boxar, sju tillväxtavdelningar med 720 platser per avdelning samt tre avdelningar för högdräktiga sugor. Högdräktiga sugor får som bekant inte transporteras senare än tre veckor före grisningen. Det är några kilometer mellan navet och den nu byggda anläggningen. Därför finns de högdräktiga soggorna uppställda de tre sista veckorna av dräktigheten i särskilda avdelningar i den nyuppförda anläggningen.

Värmeåtervinning

Stallbyggets ytterväggar är färdiga betongelement från Finja betong.

På väggarnas nedre del, 1,2 meter, inne i av-

delningarna, är dessa behandlade med epoxi från företaget Matera Coating i Helsingborg. Därmed blir denna del av väggen helt tät och lättvättad. Däremot är inte boxgolven behandlade mot fuktinträngning.

Alla stallavdelningar har vakuumutgöds-

Personalen vid invigningen. Fr h Sara Hultén, driftsansvarig, ÖS, Petra Tholander, smågrisskötare ÖS, Theresa Teudt, som jobbar med tillväxt och slaktgrisar, ÖS, Jan-Erik Persson, betäckning och sinsugor ÖS, Per-Anders Jönsson, slaktgrisar och delägare, NJ, Lennart Jönsson, slaktgrisar, NJ, Lennart Axelsson, driftsansvarig, Gärsnäs, Per Olsson, förman, Gärsnäs, Johan Wallin, smågrisar och underhåll, Gärsnäs, Jörgen Andersson, transporter och alltiallo, Gärsnäs, Petra Hermansson, smågrisar Gärsnäs, Sven Andersson, smågrisar, Gärsnäs, Christel Svensson, smågrisar, Gärsnäs. Dessutom finns två till som jobbar i Gärsnäs som inte är med på bilden. Det är Christina Borg-Palm, smågrisar, och Lars Persson, som jobbar med se-mineringar.

ÖS står för Östra Sönnarslöv och NJ är platsen för slaktgrisproduktion.

ling. I gödselrännorna finns inlagt slangar för värmeåtervinning. Denna värmeåtervinning går till värmepumpar som i sin tur leder det shuntade vattnet till de olika avdelningarna. I reserv finns en oljeeldad panna på 60 kw som styrs av värmepumpen. Ventilationen i avdelningarna är från Funki/Turbovent.

Varje stallavdelning har sina egna verktyg för att förhindra smittöverföring mellan avdelningarna.

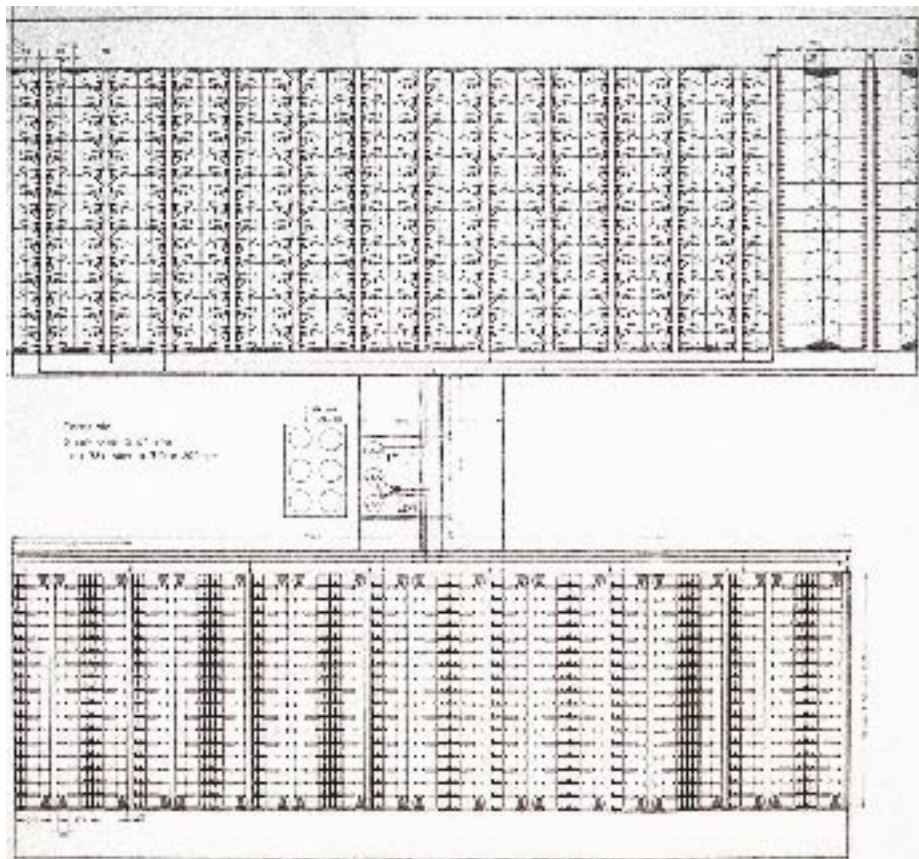
Livräddarboxar

Varje grisningsavdelning har fyra rader grisningsboxar och två inspektionsgångar. Mellan mitträderna i grisningsavdelningarna och i mottagningsstallet för de högdräktiga soggorna finns epoxibehandlade betongskivor. Avdelningarna rymmer 64 boxar. Där är insatt Funkis livräddarbox. Med den kan besvärliga sugor fixeras vid behov. Då kan marginalgrisar räddas. Marginalgrisar som är guld värda. I smågrishörnan finns inlagt värmeslingor i golvet och under de första veckorna är värmelampan tänd. Avvänjningen sker när grisarna är fem veckor gamla. Enligt uppgift har det inte behövts någon omfattande manuell rengöring av grisningsboxarna under uppfödningen.

-Resultatet för de första omgångarna är över

Överst t v: En blivande box för tillväxtgrisar med tvärtråg. Väggen är behandlad med epoxi och därmed helt tät.

Planlösningen över Gärsnäs Smågris AB.

LANTBRUKS- BYGGNADER

djurstallar fodersilor
inredningar betongspalt
ventilation utgödslingar
utfodringar gödselbehållare

Stallbyggen AB

Löparevägen 2, 294 39 Sölvesborg
Tel 0456-104 01, 148 01

VARFÖR TORVSTRÖ?

Torv är **DRYGT** - 2 delar torv suger 1 del vatten

Torv **ABSORBERAR** ammoniak och ammonium - friskare luft

Torv är **BEPRÖVAT** - i Sverige användes 1900 - 1960 160 milj m³

Torv är **SVENSKT** - 40 mossar från Ljungby till Haparanda

FÖRPACKAD eller **LÖSTORV**

Frågor? Beställning? Information!

Bjälkgatan 1 • 824 43 HUDIKSVALL • Fax 0650-54 74 57
Ring Leif tel 070-643 74 15 eller 0650-54 74 00

• DRYGT

• ABSORBERAR

• BEPRÖVAT

• SVENSKT

STALLSPECIALISTEN

MYRBY

ÄTBÅS

Med extra finesser utöver det vanliga

Stängningsbågen är den kraftigaste på marknaden.
Rören är utformade så att öppna ytor finns för märkning,
vaccinering och seminering utan problem.

Öppningsbara fronter med ljuddämpning.
30 mm betongskiva, djup 850 mm.

Myrby Mekaniska Verkstad

Ekebygatan 3, 745 37 Enköping
Tel 0171-275 80 Fax 0171-341 14

www.myrbyme mekaniska.se info@myrbyme mekaniska.se

HELSVENSK • RATIONELL • EKONOMISK

Uppfödarens säkra val av injektionsjärn till oss!

100 mg/ml, förpackningar: 50 ml, 5X50 ml, 10X100 ml.
200 mg/ml, förpackningar: 5X100 ml, 10X100 ml.

Pigeron vet - injektionsjärn till smågrisar

ad us vet.
- för ekonomisk behandling

Pigeron vet finns i glasflaska 100 mg/ml och i praktisk plastflaska 200 mg/ml.

LEO Animal Health
Box 404 • 201 24 Malmö • Tfn 040-35 22 00 • Fax 040-611 94 08

Med vårt dimningssystem är möjligheterna många.
Du kan använda det till:

- Dammbindning – reducerar sjukdomar som; kronisk bronkit och andra astmaliknande symptom.
- Blötläggning med minimal vattenförbrukning vilken minskar rengöringstiden väsentligt.
- Tvättning, utan långa slangar och tunga aggregat.
- Nedkylning av stalltemperaturen.
- Desinficering, utan att Du behöver vistas i hallen, m m.

*Vi tillönskar er alla en
God Helg!*

ErgoMiljö i Kristianstad AB

Bockebäcksvägen 23

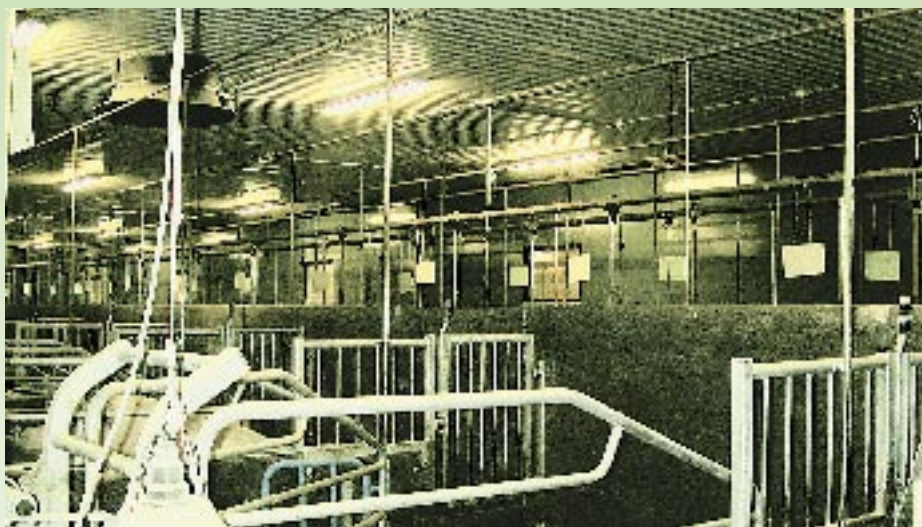
291 73 Önnestad

Tel/fax försäljning: 044-851 20, 070-694 37 97

Tel kontor/lager: 044-700 02

www.ergomiljo.se

förväntan, berättar Per-Inge. Antalet födda är 12,3 och antalet avvanda 11,3 grisar per kull. En dödlighet runt 8 procent.

Tak och golvvärme

Anläggningen har sju tillväxtavdelningar. Dessa har 54 boxar som rymmer 14 grisar vardera. Mellanväggarna i boxarna liksom i grisningsavdelningarna är av plastplankor. Det finns tak över grisarnas liggyta och golvvärme. En intressant iakttagelse är, när det gäller tak och golvvärme i tillväxtstall, att ingen gris lägger sig under taket när golvvärmen saknas. Det var i en av de första avdelningarna som färdigställdes där golvvärmen inte satts på tillräckligt tidigt före grisarnas insättning. I en annan avdelning uppmättes en temperatur på 25 grader under taket, med golvvärmen inkopplad men utan grisar. Närmiljön är med andra ord bra.

Även i dessa avdelningar har hygienen varit bra. Gödselskrapning endast i någon enskilda box fram till visningen.

Enligt uppgift ska den egna personalen tvätta tillväxtavdelningarna medan tvättningen av övriga avdelningar ska lejas bort.

Tre blandartankar

Anläggningen har blötfoder baserat på färdigfoder och vatten. Det finns tre blötfodertankar. Två av dessa tankar används till tillväxtgrisarna, samt en tank till suggorna. Tillväxtgrisarna får ett särskilt foder i ena tanken under de första veckorna efter avvänjningen och ett annat i den andra under resterande tid i tillväxtstallet. Vattnet finns i en särskild tank som rymmer nio kubikmeter och pumpas dit från egen brunn (borrad på platsen direkt före bygget). Det finns möjlighet att tillsätta syra i vattnet. Det går också mycket snabbare att pumpa vattnet till respektive blandartank från vattentanken än att låta det rinna från en vattenkran. Styrenheterna och programmen till blötfödningarna är lättsköta och överskådliga, fick vi höra av Per-Inge, under visningen. Alla var nöjda med funktionen.

Fodret från KLF förvaras i sex fodersilor. KLF levererar allt foder till samtliga stallar. Detta för att utnyttja möjligheterna till "fulla lass" och därmed rabatterna fullt ut vid foderbeställningarna. Men det är även för att få fodret att räcka över långhelger. På

En av grisningsavdelningarna.

anläggningen i Gärsnäs används inga biprodukter i fodren. Totalt köps ca 8 000 ton färdigfoder om året till de olika produktionsanläggningarna.

Ekonomiskt samarbete med slakteriet

Pärsons, dotterbolag i SLP Pärson AB, är delägare i Gärsnäs Smågris AB. Det meddelande Per-Inge Nilsson vid visningen av stallarna den 11 november. Därmed garanteras SLP slaktgrisarna och Per-Inge är garanterad avsättning av grisarna. Planerad produktion kräver att stallarna är tomma efter viss tid. Detta gäller såväl smågris- som slaktgrisproduktionen.

kommentar

Eftersom det finns mellangårdsavtal drabbas därför inte Gärsnäs Smågris AB av överstående grisar. Överstående grisar är förödande och kostnadskrävande för producenter som drabbas av detta. Med detta upplägg hämtas alla grisar på utsatt tid. Stallavdelningarna kan tvättas och hållas tomma enligt plan. Det finns tid till underhåll och översyn av avdelningarna mellan omgångarna.

En annan klar fördel med flera delägare, är att investeringen fördelas på flera företagare. Detta är speciellt fördelaktigt nu när avräkningspriserna är låga.

Vertikal integrering mellan slakt/förädling och producenter är inget ovanligt i flera länder runt om i världen.

Kostnaden för bygget i Gärsnäs ligger, enligt uppgift av Per-Inge Nilsson, på 26 mkr. Det blir 3250 kr per kvm byggta.

Boxarna i grisningsavdelningarna har dubbla skyddsgrindar. Instängning av besvärliga suggor är möjlig. Kan detta rädda en halv marginalgris per box och omgång blir detta

Produktionen vid Gärsnäs Smågris AB

64 grisningar per vecka
670 smågrisar per vecka levereras vid 28 kg vikt

Nybyggnationen vid Gärsnäs

6 avdelningar á 64 grisningsboxar
7 avdelningar á 720 tillväxtplatser
3 avdelningar á 64 sinsuggplatser

Befintlig byggnation vid Pileboda

100 suggplatser i betäckningsavdelning
250 suggplatser i tvärtrågsboxar
700 suggplatser på djupströ

Produktionen vid Östra Sönnerslöv Svinfarm

600 suggor i produktion
11 grupper á 54 suggor

Befintlig byggnation

3 x 54 grisningsboxar
1950 tillväxtplatser i totalt 3 avdelningar
550 sinsuggplatser

Slaktvinsproduktionen vid Ö Sönnerslöv och N J

4200 slaktvinsplatser
3,25 omgångar per år

Smågrisproduktionen vid Ö Sönnerslöv

Period	Helår 2002
Producerade grisar per årssugga, st	24,7
Levande födda per kull, st	12,2
Smågrisdödlighet, %	14,1
Avvanda per kull, st	10,6
Dödlighet efter avvänjning, %	1,2
Daglig tillväxt avvänjning till leverans, g/dag	400
MJ per kg tillväxt	25,1
Improduktiv tid, dagar	11
Grisnings-%	90
Kullar per årssugga	2,3

Slaktvinsresultaten vid Ö Sönnerslöv och N J

Omgångstid, dagar	104
Insättningsvikt, kg	26,4
Slaktvikt, kg	85,4
Döda och kasserade, %	2,1
Kött-%	57,1
Foderdagar	97
Daglig tillväxt, gram per dag	903
MJ per kg tillväxt	32,9
MJ per gris	2892

ett stort ekonomiskt marginaltillskott. Utnyttjas boxarna 8,5 gånger per år och det finns 384 boxar, där marginalgrisen värderas till 250 kr blir detta årligen:

$384 \times 0,5 \times 8,5 \times 250 \text{ kr} = 408\,000 \text{ kr}$. En inteföraktlig marginalinkomst, eller hur? Dessutom att slippa djurlidanden när en sugga ligger eller trampar på någon gris måste vara mycket befriande.

Nils Andersson

Holländskt bondeslakteri i Tyskland

Producentägda holländska slakterikonsortiet Bestmeat fortsätter inbrytningarna i Tyskland och har köpt 81 % av det tyska slakteriet CG Nordfleisch i Hamburg, med både nöt och svinslakt och med en omsättning på nästan 15 miljarder skr. Källa: Landbruksavisen.

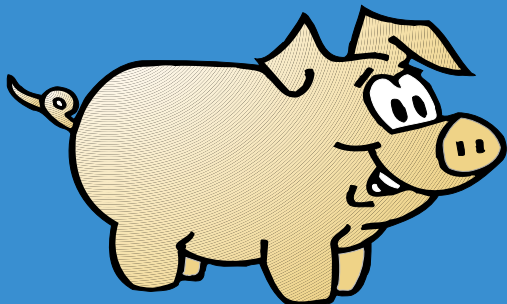
Mikael Mörk ny produktionsområdeschef på Swedish Meats

Mikael Mörk har anställts som produktionsområdeschef för slakt och styckning. Han kommer närmast ifrån en tjänst som europeisk produktionsdirektör för det holländska hälsokostföretaget Numico.

Han har dock ett förflutet inom Swedish Meats. Han började som slaktare 1980. Efter studier på YTH (YrkesTeknisk Högskola) i Lund fortsatte han som trainee 1991 och innehade sedan ett antal tjänster inom produktion innan han blev verkställande direktör för Farlo i Linköping 1997. Mikael tillträdde sin tjänst den 19 oktober och kommer att utgå i från Linköping. Källa: Pressmeddelande.

Succé

med våra nya
premixer!
Gårdsoptimera dina
foderblandningar
för ett effektivt
foderutnyttjande!

Vänd dig till
premixspecialisten
så att även Du
kan prova!

KVARNBYFODER

AB Kvarnbyfoder, Box 84, 245 21 Staffanstorp
Tel 046-25 30 70 Fax 046-25 03 71
info@kvarnbyfoder.se
www.kvarnbyfoder.se

Kunder
och leverantörer
tillönskas
GOD JUL
och
GOTT NYTT ÅR

Utgödsling • Stålbyggnader • Hydraulcylindrar

www.lr-system.se

LR•System AB

260 70 Ljungbyhed
Tel 0435-44 07 60. Fax 0435-44 03 97

Perstorp Ättika

- Ättika är en effektiv pH-sänkare till blötutfodring av grisar.
- Smakligheten höjs medan tillväxten av bakterier hämmas.
- 2 - 3 liter 60 % kemisk ren ättika per ton blandat foder.

Perstorp

Perstorp Specialty Chemicals AB

Telefon 0435-38 000

Fribergs
PanoCopter®

Vi har
OMRÖRARE

som

RÖR OM

och

RÖR OM

och

RÖR OM

För industri och lantbruk

Rostfria - Korrosionssäkra -
Hygieniska

För mer information, ring 0512-60920 eller besök oss på vår hemsida:

www.fribergs.se

OCH RÖR OM

Fribergs Verkstäder AB
Häkanstorp, S-534 96 VARA, Sweden
Tel 0512-609 20, Fax 0512-601 00
E-mail info@fribergs.se

Ekogrisstall invigt vid Odarslöv för forskning om inhysningssystem

Forskarna vid SLU, Alnarp, medverkar i Ekogris, ett tvärvetenskapligt forskningsprogram i ekologisk grisproduktion. Del 4 i programmet behandlar ekologiska inhysningsformer för slaktgrisar. För ändamålet har ett oisolerat stall med glespanel byggts vid Odarslövs försöksgård. Försöksstallet har plats för 128 grisar i 8 boxar. Fyra boxar har djupströbbädd och fyra boxar har "straw-flow". Kostnaden är 8 500 kr per grisplats.

ekostall

De institutioner som har forskargrupper i projektet är Institutionen för jordbrukets

En av straw-flowboxarna med mycket halm. Där ses också utfodringsystemet, trågen, taket över liggplatsen och glespanelen i ytterväggen.

biosystem och teknologi, JBT, och Institutionen för växtvetenskap och produktkvalitet. Från JBT ingår temagrupperna gris, klimat- och miljöteknik, landsbygds bebyggelsemiljö och arbetsvetenskap.

Följer EU-reglerna och KRAV-reglerna

Syftet med Alnarpsdelen av Ekogrisprojektet är att beskriva funktion, arbetsmiljö, miljöeffekter, effektivitet och ekonomi vid olika inhysningsalternativ för ekologisk slaktgrisproduktion. Inhysningsformerna följer EU-reglerna. Fyra av de studerade inhysningsformerna följer dessutom de svenska KRAV-reglerna.

Stallbyggnaden har glespanel och självdrags ventilation genom taknocken, som också är ljusgenomsläpplig. Måtten är 34 x 9 meter. Nederdelen av väggarna, 1,2 meter, är murade med lättklinker. Boxgolven är inte impregnerade.

Alla boxarna har tillgång till hårdgjord platta utanför stallet. Där finns också en foderautomat för grovfoder. Ytan per gris är 1,5 kvadratmeter inne och 1 kvadratmeter utomhus.

Öppningar i väggen med persienn av plast

För att grisarna ska kunna gå ut finns öppningar i väggen vid varje box som är försedda med typ plastpersienn för att skydda mot väder och vind. Den är också ljus-

Överst t v: Taket över ekostallet.

T v: På uteplatsen finns automat för grovfoder.

Specialisten på foder- och spannmålshantering

◀ **Glasfibrsilo**
Med unika detaljlösningar såsom invändig blankpolerad genomskinnlig bottenkon och en silobehållare helt utan invändiga bultar. Cyklon för dammfri fyllning.

▲ **Inomhussilo**
Inomhussilo med hög finish gör montagearbetet lätt och ger ett slutresultat som har det lilla extra. Hygieniskt konstruerad helt utan onödiga fickor där foderrester kan samlas.

Generalagent för Skiolds foderberedningsprogram, kvarnar och krossar samt lagerhållning av reservdelar.

▲ **System 100**
En beprövad skruvtransportör uppbyggd som ett variationsrikt byggsystem, vilket gör det enkelt att hitta "rätt lösning" på varje enskilt transportproblem.

▲ **Flex 90**
Transportör där framkomligheten underlättas genom att skruven kan böjas, t.ex. runt hörn och besvärliga passager.

**ROTAGE
AGRI**

Badenatorp, 535 91 KVÄNUM, SWEDEN

Tel: +46 (0)512 924 50 • Fax: +46 (0)512 930 80 • info@rotageagri.se • www.rotageagri.se

Ingår i Sveaverken-gruppen

Gleptosil® vet!

Järnlyftet för små grisar som snabbt vill bli stora och starka...

Gleptoferron 200 mg Fe³⁺/ml
Förpackn: 10x100 ml

Ge spägrisarna Gleptosil redan första levnadsdygnet, så vet du att de får den optimala järnstarten.

Gleptosil säljs på apoteket

PHARMACIA Animal Health

Tel 042-28 80 00. Fax 042-28 89 75. www.pah.nu
E-mail: animalhealth.marknad@pharmacia.com

SIMIA – Din totalleverantör till grisstallet

Enhetsbox

Blötfoderanläggning

Slaktvinsbox

Flexibelt inredningssortiment

Vårt stora sortiment boxinredningar är lätta att anpassa till Dina behov. Välj stål kombinerat med betongskivor eller plastskivor, rostfritt eller aluminium. Vi anpassar inredningen så att den blir så "rostfri" som möjligt. Du får en inredning med lång livslängd. Kvalitet som håller!

Noggrann blötfodring

Datamix är marknadens mest noggranna blötfodring av de som testats och har individuell kontroll på varje foderventil. Tydlig redovisning av foderkomponenter. Multifeeder med enkla överskådliga bilder i dator med Windowsmiljö.

Kvalitetsfoder

Gör ditt eget foder i torrfoderblandare eller via blötfodringen. Dator styr skivkvarnen till önskad foderstruktur. Hög kvalitet, lägre pris, alltid färskt foder!

Service

Heltäckande service, alla dagar.

SIMIA inredning • ODIN utgödsling • SVEA ventilation • DATAMIX utfodring

I samarbete med
byggplant
ETT LANTMÄNNENFÖRETAG

Lokalkontor:
Bergkvara 0486-202 05
Halmstad 035-583 32
Hammenhög 0414-44 03 00

Norrköping
Strängnäs
Trollhättan
Ängelholm

011-741 28
0152-400 17
0520-44 41 34
042-690 06

SIMIA AB

593 95 Västervik • Tel 0490-401 00 • Fax 0490-400 70 • www.simia.se

Ingår i Sveaverken-gruppen

Ovan: Fördjupningen i golvet för halmbäddarna i djupströboxarna.

Nedan: Ekostallet med ljusgenomsläpplig taknock och med glespanel.

Grisarna i alla boxarna har tillgång till hårdgjord uteplats. Ut- och inpassagen sker genom plastpersienn.

genomsläpplig. Innanför och utefter väggen finns spaltförsedd gödselgång med utgödsling med linspel. Gödselgången ligger högre än boxgolven.

Ribba håller ströhalmen kvar i boxarna

Straw-flowboxarnas golv lutar 7 procent mot gödselrännan. Grisarnas liggplats, som är 1,5 meter bred, har tak över detta och i golvet finns fastsatt en ca decimeter hög ribba som ska hålla halmen kvar på liggytan. Djupströboxarna har en ca 40 centimeter fördjupning där halmbädden finns. Golvlutningen är mindre i djupströboxarna än i straw-flow.

Utfodringen är både styrd och fri till de olika boxarna. Utfodringen sker automatiskt med torrfoder via en torrfoderanläggning. Fodret faller ner i tvärtråg på boxarnas båda mellanväggar.

Alla grisarna följs individuellt.

Olika studier ute och inne under hela uppfödningstiden

Det fortsatta försöksarbetet innebär bl a beteendestudier på grisarna, både ute och inne, under hela uppfödningstiden och registrering av foderförbrukning, tillväxt, halmförbrukning och klassning. Hälften av grisarna i de två olika systemen, två boxar i varje system, får gå i utehagar sommartid, där olika system och parametrar studeras. De olika inhyningsalternativen förväntas kunna rangordnas på olika sätt beroende på vilken faktor som beaktas.

Nils Andersson

Nedre delen av straw-flowboxarna har en försänkning närmast den spaltförsedda gödselrännan. På utsidan av boxväggen mot gödselrännan finns eluppvärmd vattenkopp.

Prisfallet för grisköttet i Danmark beror på höstvärmen och fallande dollarkurs

-Orsakerna till de stora prissänkningarna på slaktsvin i Danmark de senaste veckorna är att det säsongsmissigt finns för mycket griskött på EU-marknaden och konsumtionen är för låg. Orsaken till överskottet nu är till en del att värmeböljan i början på hösten försköt produktionen framåt. Det blev brist på griskött under värmeperioden, med höga grispriser. När grisarna började växa blev det överskott med tryck på priserna. Det lider vi av ännu, säger marknadsanalytiker Karsten Flemin, Danske Slakterier.

-En annan orsak är att dollarkursen är låg och det är svårt att exportera griskött lönsamt till länder utanför EU. Grisköttet stannar kvar på EU-marknaden och det som säljs får vi mindre pengar för, säger han.

Men han tillägger att Tyskland och Frankrike har ännu lägre grispris, ca 50 öre lägre än Danmark.

Action Contour
Stötdämpande inläggs-sulor från Fotlabbet
200 kr + moms o porto
EAB Positivt Arbetsskydd
Tel 0382-214 50, fax 0382-214 55, bil 0102-652777

-Enbart den sänkta dollarkursen gör att avräkningsnoteringen i Danmark 2003 blir ca 1 kr lägre, än om dollarkursen varit oförändrad, säger han.

-Det är oroväckande att grispriserna faller redan nu. Vi hoppas att priset vänder i slutet på februari, säger han och lägger tonvikten på hoppas. Det är små förändringar som ger underlag till förhoppningen om prisuppgång, nämligen en produktionsminskning i EU på ca 1 %.

-Prognosen om bättre priser grundas även på att exporten till Japan kommer igång igen, men jag tror inte importen blir lika stor som tidigare p g a att Japans grisproduktion ökar. Det minskar möjligheterna att sälja lika stora kvantiteter som vanligt. Vi hoppas dock på ökning i Östeuropa och Ryssland. /LG

Gastäta tornen hos Kalmar Lantmän på plats

De gastäta tornen för foderråvaror vid Kalmar Lantmän i Kalmar är nu på plats och Svenska Neuero har avslutat arbetena. Nu ska transportörer o dyl monteras. Hela anläggningen beräknas vara klar i februari-mars. /LG

Linkan AB önskar alla sina kunder en

Linkans Blandning
porzyme
HAMLET PROTEIN
044-24 79 65 * linkan@linkan.se

Gödselbrunnen fungerar bättre om du skär halmen!

Tryckskär din halm, då stannar mögelsporena kvar på ströet och du slipper andas in dem.

Brandsäkerheten får du på köpet!

Planera Din ströhantering nu!

Skogaby Stallmiljö
Tel 0430-600 00 Fabriken 601 39 Fax 602 39

God Jul och Gott Nytt År!

Önskar vi på Dalsjöfors Slakteri

SOJALL GÖDSELPULVER Med garanti

Ladugårdsinrede i Jung AB

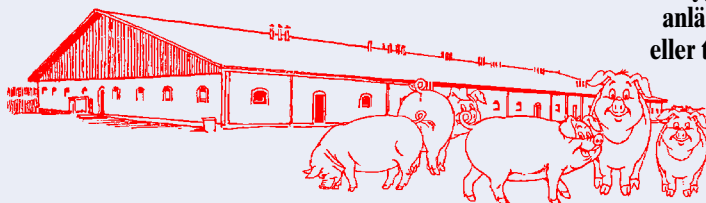
535 92 Kvånum
Tel 0512-211 10 Fax 0512-212 19

En säker väg till friska magar!
Dietiskt tillskottsfoder för smågrisar. DanPect används om det finns risk för matsmältnings- störningar och i perioder med diarré. Idealiskt som toppdressning på startfoder. För stabilisering av vätske- och elektrolytbalansen.

Agri Syd Center Gross AB
0431-20802 • 0708-761715 • www.agrisyd.se
Tillverkare Biofiber Damino • Danmark

VI BYGGER FÖR LANTBRUKET!

Vi bygger alla typer av anläggningar. Delad eller totalentreprenad.

KOSTNADSFRI RÅDGIVNING I SAMBAND MED OFFERT!

Tel 044-851 00

Industrigatan 18, VINSLÖV

- Inomgårdsmekanisering -

SIKO® AB

Inredningar, utgödslingar & ventilation
Utrustningar & tillbehör = Allt för ditt behov

273 98 SMEDSTORP • 0414-513 00

Mer foder till suggorna ger fler smågrisar

Det är insamt att ge dräktiga suggor mer foder. Suggor som gavs mer foder dag 25 - 80 under dräktigheten, än vad som rekommenderas, gav 46 - 176 kr högre ekonomiskt utbyte. Det visar studier på institutionen för livsmedelsvetenskap och institutionen för husdjursens utfodring och vård på SLU.

suggor

Det högre ekonomiska utbytet för suggorna berodde på att fler avvanda smågrisar mer än väl kompenserade för att slaktsvi-

nen växte något sämre. Ökad utfodring till suggor och gyltor gav däremot ingen positiv effekt på slaktsvinens köttansättning, slaktkroppssammansättning eller köttkvalitet. Fr gyltorna i försöket hade mängden foder under dräktigheten inte heller någon inverkan på antal avvanda smågrisar eller slaktsvinens tillväxt.

För att få fram dessa resultat har forskarna följt 20 gyltor (yorkshire x lantras) och deras smågrisar från den första och andra kullen (endast 18 fick en andra kull). Grisarna delades upp i fyra grupper som gavs olika mängd foder under dräktigheten. Den första gruppen utfodrades enligt gällande svensk norm, de andra grupperna fick 35 %, 70 % respektive 100 % mer foder. Källa: Stiftelsen Lantbruksforskning.

Starkt konsumentstöd för ursprungsmärkning

Kravet på ursprungsmärkning av mat är starkt. Det visar en telefonundersökning som Konsumentföreningen Stockholm (Kfs) gjort bland sina medlemmar. En majoritet (64 %) av de tillfrågade anser att det är mycket viktigt att samtliga livsmedel ursprungsmärks – dubbelt så många som i KfS senaste undersökning 1999.

ursprungsmärkning

Ser man till specifika produktgrupper, så anser 84 % ursprungsmärkning av kött som mycket viktigt, tätt följt av charkvaror (81 %).

–Extra intressant är att två tredjedelar av våra medlemmar anser att det är mycket viktigt med ursprungsmärkning av frysta och kyllda färdiglagade rätter. Det sänder en tyd-

lig signal till alla de livsmedelsföretag som fortfarande inte sätter ut ursprungsland på förpackningen, säger Louise Ungerth, chef för konsumentfrågor på Konsumentföreningen Stockholm.

En genomgång i butiker visar att ursprungsmärkningen av styckat kött fungerar bra. För färska charkprodukter är det bättre än tidigare. Däremot sätter stora företag som Findus, Dafgårds och Procordia inte ut på förpackningen varifrån kötttråvaran i deras färdigmatsprodukter kommer.

–Att enbart hänvisa konsumenterna till telefon eller hemsidor duger inte. Vi har ett starkt stöd för ursprungsmärkning av all mat, säger Louise Ungerth.

Undersökningen visar också att en majoritet (81 %) vill att ursprungsmärkningen ska avse såväl det land som råvarorna kommer ifrån som tillverknings- och förpackningsland. Övervägande delen av konsumenterna litar också på att ursprungsmärkningen är riktig. Källa: Pressmeddelande /Nils

EU nu ifatt KRAVs regler för inköpta produktionsdjur

Från och med årsskiftet är EU ifatt KRAV när det gäller reglerna för inköp av produktionsdjur. Då är det inte längre enligt EUs ekologiska förordning tillåtet att köpa in konventionella kalvar och smågrisar för att föda upp dem till ekologisk slakt.

KRAVs regler har ända sedan starten 1985 krävt att ekologiska slaktdjur ska vara födda ekologiskt, medan flera medlemsländer fram till nu utnyttjat möjligheten att köpa in konventionella djur för ekologisk vidareuppfödning. Tyvärr saknas dock fortfarande flera andra aspekter av god ekologisk djurhållning i EUs förordning, t ex regler för slakt och transport som är viktiga delar av KRAVs djurregler. Källa: Ekologiska Lantbrukarna.

Danska veterinärerna vill öka respekten för djuren

Den danska veterinärföreningen ger rådet till sina medlemmar att tillsammans med lantbruket höja respekten för djuren i danskt lantbruk.

–I dag är respekten för det enskilda djuret borta. Det har under en lång tid skett en förräelse till förhållandet till våra mest produktiva husdjur, skriver dansk Veterinär Tidskrift. Som veterinärer måste vi ta oss samman för att inte bli en del av den ökande förräelsen. Vi får inte acceptera oss till att se fler skador på de djur som sänds till slakt. Vi får inte låta oss nedslås av beskedet att ”om vi som veterinärer blir allt för besvärliga, så finns det alternativ”.

Bakgrunden är att respekten för produktionsdjuren under de senaste åren avtagit. Därför har ingen reagerat när djuren lidit av olika skador. De uttjänta djuren har betraktats som avfall. Källa: Maskinbladet /Nils

Nästa lantbruks-Elmia hålls 20 – 23 oktober 2004

Nästa lantbruksutställning vid Elmia är Maskin och Fält och hålls 20 – 23 oktober 2004. Nästa Djur och Inomgård hålls 19 – 22 oktober 2005

Grisbrist är ett problem även för ekologiska köttproducenter

Bristen på ekologiskt griskött är ett stort bekymmer för utvecklingen av den svenska marknaden för ekologiskt kött. Griskött är efterfrågat som produkt och är även en viktig ingrediens i charkvaror och i färdigprodukter som t ex köttbullar. Bristen på ekologiskt griskött bromsar därmed lanseringen av produkter som skulle kunna ge bättre ekonomi för alla led i produktionen av ekologiskt kött.

KRAV

Tillgången på ekologiskt nötkött är betydligt bättre, men även där störs lönsamheten av bristen på griskött till blandprodukter. Den dåliga lönsamheten inom ekologisk köttproduktion är ett skäl till bristen på ekologiskt griskött. Omställningen till ekologisk produktion är ganska dramatisk för en grisproducent. Idag är inte inkomstmöjligheterna så stora att det lockar flertalet producenter att satsa.

Flera aktörer vid ekologiskt forums konferens på KSLA 8 december uppmanade till omprövning av villkoren för ekologisk köttproduktion.

–Man bör titta på om det finns krav som man kan tänka sig att avstå ifrån för att sänka kostnaderna, sa t ex Peter Rasztar från Swedish Meats.

Nitrit broms

En annan broms för nya ekologiska produkter är det villkor som hindrar charkprodukter med nitrit från att KRAV-märkas. Både önskemål från konsumenter och livsmedelssäkerheten talar för att nitrit ska användas, menade charkproducenterna. Ekonomin talar samtidigt för en ökad satsning på charkprodukter. Nu lanseras också alltför nitritinnehållande produkter med ekolo-

giskt kött. Dessa får en märkning som anger att det är ekologiskt kött, men saknar alltså KRAV-märke.

Inte hälsoaspekter

Undersökningar visar att för de flesta konsumenter är det inte hälsoaspekter som gör att de väljer ekologiskt kött, utan att man vill bidra till en bättre djurhållning. Frågan är hur marknaden tar emot de nya märkningarna. Förtroendet för märkningarna anses vara en huvudfråga. Någon menade att det värsta som skulle kunna hända inom ekologisk mat är en förtroendekris för märkningarna. En "skandal" kring miljömärkningar skulle orsaka stor skada inom hela branschen för ekologiska livsmedel.

Ett slutomdöme blev att ekologiskt kött kommit relativt långt i fråga om försäljning i butik, speciellt när det handlar om rena köttprodukter. Alla större aktörer investerar på något sätt i insatser för att öka försäljningen och tillgängligheten har förbättrats betydligt. Ett större bekymmer är försäljningen till storhushåll där allt färre kommuner sat-

Dansk grisproduktion tål inte hårdare regler

Danska grisuppfödare är duktiga att anpassa sig i svåra tider, men politikerna ska passa sig för att försämrade produktionsvillkoren så att existensvillkoren för grisproduktionen undergrävs. Det sa Danish Crowns ordförande Niels Mikkelsen vid representantskapsmötet förra torsdagen och han skriver i dag samma sak i ett meddelande till medlemmarna.

–Vi är i direkt konkurrens med världens grisproducerande länder och det finns inte utrymme för försämrade produktionsvillor från samhället sida, säger han.

Han konstaterar även allt hårdare konkurrens på den danska livsmedelsmarknaden:

–Jag rekommenderar att ni tittar själva i livsmedelsdiskarna, där det finns kött från Tyskland, Sverige, Belgien och Italien, och även nötkött från Australien och Brasilien. /LG

sar på specialister i matfrågor. Många beslut tas av människor som är svåra att nå med kunskaper om ekologisk mat.

Satsa på roligare reklam!

– Mer rolig reklam om ekologisk mat och djurhållning, efterlyste bl. a. Maria Gardfjell, COOP, och fick medhåll från flera håll. Ekologisk mat i Tinas matlagningsprogram, ekologiska produkter i ICAs populära "såpa" om en ICA-butik, samt fler roliga och "sexiga" kampanjer för ekologiska produkter var några av förslagen. Det är viktigt att skillnaderna mellan ekologisk produktion och konventionell produktion blir kända av konsumenterna. Behovet av att informera konsumenterna om vad det är de betalar extra för ansågs vara mycket stort.

Samtidigt är detta en känslig fråga. De stora aktörerna på livsmedelsområdet hanterar både ekologiskt och konventionellt kött.

–Det är inte så lätt för oss att tala illa om konventionell köttproduktion, sade t ex Camilla Sandenskog från Scan.

Flera deltagare menade att ett ökat samarbete och ökad marknadsföring av både ekologiskt kött och svenskt kött i allmänhet skulle kunna ge draghjälp åt båda dessa produktgrupper.

KSLA, Nils Lindstrand

Fortsatt ökad seminförsäljning vid Avelspoolen

16 720 spermadoser är Avelspoolens försäljning under september månad. Det är en fortsatt ökning med 4 % mot föregående år. Siffran är all time high och ingen avmattning är inom sikthåll, meddelar vd Hans Agné. /LG

Danish Crown flyttar 65 arbetsplatser till Tyskland

Danish Crown lägger ned sin styckningsanläggning med 65 arbetsplatser i Slagelse i Danmark och flyttar verksamheten till Boizenburg i Tyskland. Beskedet utlöste en strejk i Slagelse.

Ursoferran vet. 200 mg/ml är ett säkert och ekonomiskt sätt att ge järn, som är så viktigt för att smågrisarna ska få en bra start i livet.

Finns på apotek i rund och platt plastflaska om 100 ml, 5×100 ml och 10×100 ml. Flaskorna passar till alla injektionssprutor.

Ceva Vetpharma AB
Annedalsvägen 9
227 64 Lund
Tel 046/12 81 00
Fax 046/14 65 55
info@vetpharma.se
www.vetpharma.se

Ursoferran vet.

GLEPTOFERRON

Bekämpning av salmonella säljargument

Danskarna är som bekant mycket duktiga på marknadsföring. Nu senast informerar de om sin satsning på en dansk handlingsplan mot salmonella. I Sverige lyckas vi inte ens sälja totalt salmonellafritt griskött!

debatt

Allt färre människor blir sjuka av salmonella i griskött. 1993 startades den första handlingsplanen. Då blev 22 människor i Danmark av 100 000 sjuka till följd av salmonella i griskött. I dag insjuknar endast 1,4 människor av 100 000.

Informationsmaterialet står att läsa att vid export till Sverige genomförs en extra stickprovskontroll. Vidare framgår hur den danska salmonella kontrollen går till, liksom de tre salmonellanivåerna som producenterna placeras i och respektive nivåns procentavdrag per slaktgris.

Av förklarliga skäl informerar Danske Slakterier om den nedåtgående smittrenden, inte om nivån.

I somras när det allra värsta salmonellautbrottet i Sverige pågick hade jag en dialog, via mail, med ledningen på LRF. Jag tyckte de skulle informera konsumenterna varför myndigheterna gjorde dessa stora och kostsamma åtgärder som pågick och pågår. Men de svarade att det kunde de inte, för det kunde bli självmål.

Alla ser olika på hur konsumenterna ska informeras. Det visar också till viss del på vems sida de står.

Nils Andersson

Landsudvalget avvisar kritiken om för stor grisproduktion

Ordföranden för Landsudvalget for Svin, Lindhardt Nielsen, avvisar kritiken från Europeiska Miljöagenturs direktör Jacqueline McGlade, att grisproduktionen i Danmark är miljömässigt oförsvårigt stor.

Lindhardt Nielsen menar i skarpa ordalag att man ska titta på utsläppen och de är konstant fallande. Andra verksamheter blir också mätt efter påverkningsgraden på omgivningen och inte på antalet producerade enheter.

Enligt statistik från Danmarks Statistik, framgår att mängden kväve under de senaste 10 åren minskat från ca 244 000 ton till 220 000 ton (-ca 10 %) fram till åren 2001/2002.

Mängden kväve från den enskilde grisens gödsel har reducerats med 39 % sedan 1985 via ändringar av fodersammansättningen och teknik till att rena gödseln. Källa: Maskinbladet /Nils

Låga räntan och ny miljölag stallar in danska utegrisar

Utegrisproduktionen i Danmark är i ett vändkors. Flera större besättningar bygger stallar och sätter in suggorna. Det finns flera orsaker till detta. Ett är att det nu är lägre ränta på kapitalet för att investera i ett stall. Ett annat är en ny lag från de danska myndigheterna, som kräver 30 procent mer jord till samma antal djurenheter. Men även en stor del av utesuggorna har under de senaste åren drabbats av sjukdom under sommarmånaderna.

utegrisar

I samband med den egentliga starten av utomhusproduktionen i början av 1990-talet låg många producenter med utegrisar på en hög effektivitet. Högre än för den konventionella produktionen. Men det har för en del producenter varit svårt att hålla denna höga effektivitet och nu ligger man lägre än den konventionella produktionen.

Höga omkostnader

Ett problem med utomhusgrisning i hyddor är svårigheten att hjälpa till vid grisningen. Är det en liten gris som föds är det i flertalet fall omöjligt att hjälpa den. Vid inomhusgrisning kan en sådan gris hjälpas på olika sätt för att få den att överleva.

Den stora fördelen vid utomhusproduktion är den lägre investeringen per suga. Men denna fördel äts snabbt upp av ökade kostnader för mekaniseringen. Det blir höga kostnader för drift och underhåll av rullande material – fodervagnar, traktorer, osv. De stora besättningarna behöver ändå fler maskiner. Besättningar runt 300 – 400 suggor, vilka är vanligt i Danmark, har ofta gjort stora investeringar som ofta räcker till en besättning med ännu fler suggor. Konsulent Vivi Aarestrup Moustsen, Landsudvalget for Svin, anser att det behövs 600 – 800 suggor för att få stordriftsfördelar av investeringen för mekaniseringen. En annan nackdel är att logistiken blir sämre med större besättningar.

Något som också tynger utegrissproduktionen är en ny lag som trädde i kraft 1 augusti 2002. Den kräver 30 procent mer mark till samma antal djurenheter. Detta både försämrar logistiken och minskar arealen för foderframställning.

Lägre ränta

Flera producenter som haft utegrisar men som haft olika problem i produktionen, har byggt stallar för inomhusproduktion. Den låga räntan har gynnat investeringarna, vilket ger lägre kostnader. Några producenter har därmed fördubblat sin besättning, i några fall upp till 900 suggor,.

I samband med installeringen har produktiviteten också förbättrats radikalt, upp emot 20 – 30 procent och i något fall tio grisar mer per årssuga.

Sjuka suggor – ”sommarsuggor”

De senaste åren har utesuggorna sommartid drabbats av juverproblem och hög dödlighet. Detta kan drabba 25 – 30 procent av omgången. En del besättningar drabbas hårdare än andra. Och problemet är som störst under 2 – 3 månader om sommaren, men kan fortsätta ännu längre hos en del producenter. Produktionsbortfallet blir så stort att lönsamheten försvinner. Hos de producenter som byggt stall för inomhusproduktion har dessa problem försvunnit helt.

Landsudvalget for Svin har nu satt igång en undersökning för att försöka ta reda på orsakerna till problemen.

Varumärkesgris

Ordföranden för utegrissproduktionen i Danmark under Danske Svinproducenter, menar att en annan grund till att många övergår till inomhusproduktion, är att de förväntat att specialproduktion ska högre priser. Då kunde de uppnå bättre ekonomi trots högre kostnader. Totalt produceras dock så många smågrisar utomhus, att de allra flesta tvingas sälja till samma grisköttpreis som konventionell produktion.

Tidigare i år anmälde Friland Food att det saknas utegrisar. Men detta är då ett särskilt koncept med extra lång diperiod och krav om speciella stallförhållanden för smågrisar och slaktgrisar. Friland Food slaktar cirka 100 000 årsgrisar och enligt ds-nyt är avsättningen stigande. Därför har tillägget kunnat hållas 2 kronor per kg högre i den bästa viktlassen i en lång period. Där har runt 60 procent av leveranserna legat, medan de resterande 40 procenten avräknas till ”vanlig” notering.

Nils Andersson

All time high för svensk nötköttskonsumtion igen!

Konsumtionen av nöt- och kalvkött t o m augusti ökar preliminärt med över 4,3 %. Samtidigt har nötköttsproduktionen minskat med drygt 5 %. Det har kompensats med importökning på 23 %. Nötköttsimporten är nu drygt 42 % av konsumtionen.

Prognosen för nötköttskonsumtionen 2003 visar därmed på en ökning med hela 54 %

sedan 1990. Svenskarna äter därmed minst 25 kg (24,3 kg 2002) nötkött per person. Endast fransmännen äter mer, eller 27,0 kg (2002). EU-snittet är 19,1 kg. Källa: LRF Kött. /LG

Ju enklare, desto bättre

*En samarbetspartner
att räkna med*

Tel 0500-41 81 90 • Fax 0500-41 99 57
E-post info@skovdeslakteri.se

www.skovdeslakteri.se

Dans kring granen i avvänjningstider

Vi älskar vår skö-
tare som valde
Smågris Start från
FoderMix.

Det här var den
bästa mat vi
kunde få
– ja näst efter
mammans mjölk.

Oj, vad jag känner mig
bra i magen – hurra!

Fakta:

Smågris Start är smakrikt och vänligt för magen.
9 av 10 besättningar fortsätter med detta foder efter test.

FoderMix

Tel 0512-620 52, 0706-58 02 42
Ulvstorp 8004, 534 90 VARA

SM 140 "Bra i magen" pulver

Förebygger tarmproblem

Ökad tillväxt

Ökad lönsamhet

TERRA NOVA®

Försäljning
Kurt-Holger Eriksson

Tel 0430-308 07, 0708-305 949
Fax 0430-305 94

TerraNova Svenska AB

Box 34
730 40 Kolbäck
Tel 0220-37 410
Fax 0220-37 411

Ozonbehandlad ventilationsluft inte bättre än obehandlad

*Djurhållningen har alltid varit förenad med lukt från stallar och gödsel-
läggningar samt från fält där gödsel
och urin spridits ut. Under senare år
har antalet klagomål från närboende
över besvärande lukt från svinstallar
ökat markant. Frågeställningen i ett
JTI-projekt var om tillsättning av ozon
till luft skulle kunna användas för att
förbättra hygien och reducera luk-
tolägenheter i och utanför lokalerna i
animalieproduktionen.*

ozon

Ozon har använts under många år för behandling av dricksvatten och avloppsvatten från industrier och hushåll. Ett antal studier har också visat att ozon kan vara användbart för luktreducering i luft.

Ytterligare vetenskapligt underlag bör tas fram gällande ozons luktreducerande verkan i luft. På grund av ozons toxiska egenskaper är det viktigt att vetenskapliga studier utförs med ozondosering som är ofarlig för människor och djur så att den kan användas i praktisk drift. Syftet med projektet var att fastställa om ozon har någon reducerande verkan på lukt och förbättrande verkan på hygien i ventilationsluft från svinstallar.

Behandlingskammare

Ett svinstall utrustades med en 40 m lång behandlingskammare där ozon kunde tilläggas. Obehandlad och ozonbehandlad luft jämfördes i ett balanserat försök. Luktintensitet, luktaktivitet, totaldammhalt och mikrobiologisk luftanalys användes som mått på ozons luktreducerande effekt och hygienisering. Luktintensitet mättes i en skolfaktometer, där försökspersoner fick lukta på luften i relation till en referensgas, i det här fallet pyridin. Luktaktivitet mättes genom att försökspersonerna fick skatta luktsensitivitet/behag och illa/gott i relation till referensgasen i fria skattningsskalor. Totaldammhalten bestämdes med filtermetoden och den mikrobiologiska luftanalysen togs genom skumpad provtagning varefter totalantalet bakterier och svampar bestämdes.

Resultaten visade att obehandlad ventilationsluft uppfattades ha lägre luktstyrka än ozonbehandlad ventilationsluft. Skillnaden var dock inte statistiskt signifikant. Resultaten gällande luktaktiviteten visade på en tendens till bättre luktaktivitet, men inte heller här kunde någon statistisk signifikans påvisas. Totalinnehåll svampar och bakterier var lika mellan obehandlad och ozonbehandlad luft. En avdödande effekt på vissa probiomorganismer vid ozonbehandling av luft

ten påvisades varför denna klassades som något bättre.

I denna studie användes den högsta ozonhalten som var möjlig utan att försökspersonernas hälsa riskerades. Detta innebar en ozonhalt i behandlingskammaren på 2,4 mg/kbm och 0,2 mg/kbm i den luft som försökspersonerna luktade på. Uppehållstiden i behandlingskammaren var nära 2 minuter.

Trots detta kunde ingen luktreducerande effekt påvisas. Det kan inte uteslutas att hö-

Skydd mot viltskador

*Ofta drabbas växtodlingar, idrotts-
platser, trädgårdar och liknande av
skador från vilt. Nu finns bot för detta.
Enligt Uppenbergs Trading AB, finns
nu en produkt som bygger på en unik
kombination av fysikalisk och kemisk
teknik.*

viltskador

Denna teknik fungerar som varningssignaler för djuren och får dem att välja andra vägar och ytor och därmed avstå från att beträda spärrade ytor. Tekniken har, enligt uppgift, utvecklats av zoologisk expertis och bygger på ingående kunskaper om djurens beteende.

Penac-användare tycker att stallgaserna minskat

*De tidigare Penac-produkterna bytte
för en tid sedan namn till Penergetic.
Men de finns som tidigare i ett flertal
varianter, för fast- och flytgödsel och
som mineralfodertillsats. Dessutom för
vattenvård.*

Enligt en enkätundersökning, som man gjort själva inom företaget, under juli till september 2003 bland Penac-användare av medlet för gödsel, uppgav ca 2/3 att de haft ef-

gre ozonhalt och längre uppehållstid har effekt. När det gäller den här typen av luktreducerande anläggning bedömdes dock en 40 m lång behandlingskammare vara på gränsen till vad en lantbrukare kan tänkas vilja investera i. Dessutom är risken mycket stor att ozons lukt skulle kännas vid högre ozonhalter. Detta skulle medföra en parfymering av luften, vilket inte var syftet i denna studie. Källa: JTI.

Skiss där en behandlad zon anläggs utanför en yta som ska skyddas.

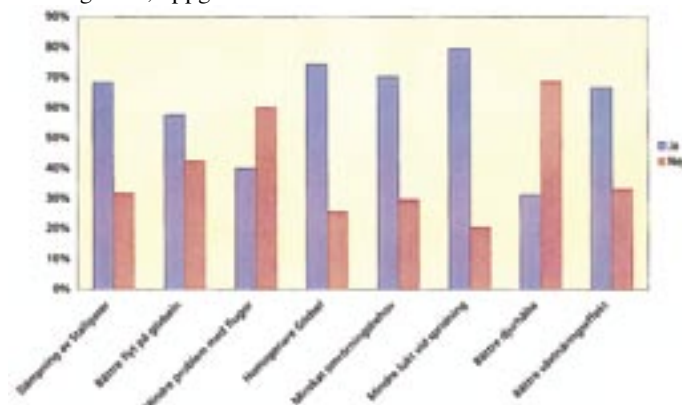
Utanför den skyddande ytan behålls en obehandlad zon, 3–15 meter bred. Utanför denna obehandlade zon ska så en behandlad zon anläggas. Denna ska göras ca två meter bred, som djuren undviker att gå över och därmed komma in på den skyddade zonen.

miljö

fekt av medlet. Bl a dämpas stallgaserna och det blir mindre lukt vid spridningen. Några mjölkbönder uppgav att de fått en bättre klövhälsa.

Kan medlet även ge en bättre klövhälsa på suggorna?

Nils Andersson

Resultat från enkätundersökning av Penergetic produkter.

Lamur Spädgris-Automat

RÄDDAR LIV OCH PENGAR

Spar pengar och gör en extra inkomst med Lamur mjölkersättningsautomat för spädgrisar. Enkelt och bekvämt utan passning ger den spenvarm mjölk dygnet runt. Det är en säker investering som höjer resultatet i grisuppfödningen.

LAMUR FODERSYSTEM HB

Box 124, 310 40 Harplinge
Tel. 035-550 33, 551 56
Fax. 035-550 83, 551 56

Green Power DET SÄKRA VALET

GREEN-POWER har det bredaste sortimentet av Elkraftverk fr. 4-800 kVA (3,2-640 kW).
I Green Powers lista finns Portabla - Trakordrivna - Mobila - Stationärsstyrssystem & kraftomkopplare.

ENERGI TEKNIK
EUROPA AB

Tel: 0431-222 90 Fax: 0431- 222 70

SOJALL FODERSYRA

- ✓ Förebygger avvänjningsdiaréer
- ✓ Ökar tillväxten
- ✓ Ersätter vassle
- ✓ Är en ren naturprodukt

Innehåll:

Vinäger, surkålsaft, pepparrotsaft

Ladugårdsinrede i Jung AB

535 92 Kvånum

Tel 0512-211 10 Fax 0512-212 19

Bättre bedömning av slaktmognad med

VÄRDEMÄTAREN™

Beställ den hos PIGLINER
Annebergs Gård, 661 92 SÄFFLE
Tel 0533-181 31 Fax 181 21 Mobil 070-678 17 71

www.pigliner.com

För alla
djur!

KVALITETS- UTGÖDSLINGAR

Vänd er med förtroende till

AB HARRY JOHANSSONS UTGÖDSLINGAR

310 40 HARPLINGE. Tel 035-550 33, 551 34, bost Rolf 035-524 07. Fax 035-550 83

• Elektrisk utgödsling med nylonlina • Hydraulisk tryckutgödsling • Helhydraulisk linutgödsling

SLP

Box 844

251 08 Helsingborg
Tel 042-17 54 00
Telefax 042-17 54 43

GRISPRODUCENTER I HALLAND!

Grisar från Halland uppfyller vår målsättning om korta gristransporter för bästa djuruomsorg och miljö

Anmäl dina grisar till oss!

Vi har marknadens bästa avräkningspriser

AB GINSTEN SLAKTERI, Harplinge Tel 035-171 600, 070-594 82 72

Pigga marknadsnoteringar

På vår hemsida www.agriprim.com jämför du enkelt aktuella smågris- och slaktsvinspriser.

Prenumerera på vårt kostnadsfria e-postbrev. Då får du träffsäkra marknadskommentarer två gånger i veckan.

Anmäl dig nu på
www.agriprim.com

www.agriprim.com | info@agriprim.com | 018-67 38 50

Verklighetsfrämmande boxmått fördyrar och försämrar stallarna

I den ändrade djurskyddslagen L100, som trädde i kraft 17 februari 2003, finns ett särskilt tillägg till bilaga 3, tabell 1, anmärkning 4 "Box för digivande sugga ska vara utformad så att det fria utrymmet i saggans mankhöjd har en diameter av minst 2,0 meter". Detta fanns inte i förslaget som gick ut på remiss år 2002.

djurskyddslag

Vidare får liggarean, minst 4 kvadratmeter, inte vara försedd med dränerande golv. Boxarna blir därmed större och med sämre hygien som följd. Detta är Funkis erfarenheter, enligt Sivert Johansson, Klippan.

Förstå djurens beteende

-Diametern på 2 meter är efter norskt mönster, säger Sivert, men i Norge är diametern bara 1,40 meter. Det borde ha gjorts en konsekvensutredning om effekterna av de nya bestämmelserna innan dessa trädde i kraft. Varför gjordes inte det?

-Jag tror inte att det har varit någon svinskötare som har medverkat vid framtagandet av de nya bestämmelserna. Inte heller kan det ha varit någon medverkande som har svinproduktion som sin huvudinkomst.

-I en smågrisproduktion gäller det att helst få alla födda grisar att överleva. Därför hjälper det att ha möjlighet att kunna stänga in ovarsamma sugor några dagar under och direkt efter grisningen. Då undviks till stor del att grisarna liggs eller kläms ihjäl av suggan, vilket verkligen är djurplågeri. Med en riktig grisningsbox finns möjlighet att rädda fler grisar till livet – s k marginalgrisar. Nu

En högdräktig sugga ligger gärna ute på spaltgolvet.

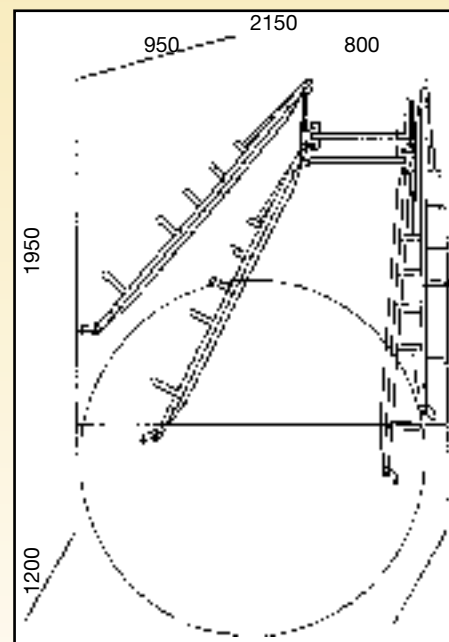
Sivert Johansson.

när det är dålig lönsamhet i smågrisproduktionen är marginalgrisen guld värd, säger Sivert. En halv eller hel marginalgris mer per kull per avdelning och omgång blir mycket pengar per år. Marginalgrisen är oerhörd viktig för den enskilde producenten och detta måste personal på våra myndigheter inse.

Marginalgrisen är guld värd

Marginalintäkten där det går att rädda grisar från att liggas, klämmas eller trampas ihjäl av suggan, s k marginalgris, är stor och välgörande. Särskilt som nu när det är dålig lönsamhet i smågrisproduktionen. Lagändringen fördyrar varje box med nära 2 000 kronor.

Om en avdelning innehåller 40 boxar där 0,5 fler grisar per kull överlever, ökar antalet grisar med 20 stycken. Detta med samma arbetsinsats. Är marginalgrisen värd 250 kronor per styck och grisningsboxen utnyttjas 8,5 gånger per år blir marginalintäkten: $40 \times 0,5 \times 8,5 \times 250 = 42\,500$ kronor. Alla andra insatser är oförändrade.

I och med den nya bestämmelsen om 2-meters diameter innebär detta en bredare box. Hygienen blir sämre, som kan drabba smågrisarna med sjukdomsutbrott = djurlidande.

Investeringar gör man för att få bättre miljö både för djur och människor, få en rationellare produktion med mindre arbetsinsats och därmed en högre nettointäkt. Jag har exempel på att man avstått från investering då den nya djurskyddslagen försämrar villkoren för att få en rationell produktion. Bonden gör inget som är sämre för djuren och ekonomin oavsett system. De system som producenten vill ha måste kunna användas fullt ut och löna sig, där grindarna i grisningsboxarna ska kunna skydda den lilla nyfödda grisen.

Mindre hygieniska

-De grisningsboxar som satts in efter den 17 februari i år är därför att de är större, mindre hygieniska än de tidigare. Boxarna är fuktigare då suggan kan förorena mer i boxen eftersom de har en större tät golvyta. Med sämre hygien finns risk för mer bakterier som kan vara farliga för den lilla grisen. Varför ska djuren behöva lida för tjänstemännens okunskap om praktiska förhållanden, frågar sig Sivert irriterat.

-Det är viktigt att alla involverade personer i djurskyddsfrågor och förprovningar har praktisk erfarenhet för att kunna förstå hur djurhanteringen praktiskt fungerar. Detta oavsett om de jobbar på Jordbruksverket eller på länsstyrelserna. De måste tänka längre än de gör idag och tänka in i framtiden liksom för de svenska producenternas konkurrenssituation mot utlandet. De svenska producenterna måste ha likvärdiga kostnader som de utländska har. Alla bör sluta titta på

Virkon[®] S

Porcint Circovirus typ 2 (PCV-2) är en av de faktorer som är involverade i utvecklingen av PMWS.
Virkon[®] S är dokumenterat effektivt mot PCV-2¹ virus.

Virkon S passar till alla desinfektionsarbeten på gården liksom till stövalbad² och desinfektion av transportfordon.

Säker att använda när dina grisar är i stallet, och dessutom skonsamt för miljön.

PHARMACH

Tel: 040-26 50 00 Fax: 040-26 50 75, www.pihuru.se

Antec
INTERNATIONAL
v i r k o n s . s e

suggan som enbart står instängd några dagar och i stället bör man se på vad som händer utanför skyddsgrindarna i en grisningsbox. Dålig hygien i boxarna drabbar de små grisarna på olika sätt, t ex med diarré.

Stora konsekvenser

Enligt djurskyddsbestämmelserna ska vid förändringar i befintliga stallar ute hos producenterna de nya bestämmelserna följas. Eftersom de nya bestämmelserna kräver större yta per box fördyrar detta. I en del fall blir det ingen förändring och därmed ingen investering utan snarare en nedläggning, säger en engagerad och uppretad Sivert Johansson. Myndigheterna kommer med ändringarna, som i många fall är våldsammare och mer omfattande än i konkurrentländerna. Det fördyrar och minskar konkurrensförmågan samt det ekonomiska utbytet för producenterna. Förprovning av stallar har införts av myndigheterna, men som får betalas av producenten. Myndigheten tar ingen hänsyn till producenterna. Personalen på länsstyrelserna är i många fall paragrafryttare. De förstår inte hur saker och ting fungerar praktiskt. Därför blir det ofta, alltför ofta, långa och tidskrävande kontroverser med dessa, som förlänger förprovningstiden avsevärt. Ingen tar, som sagt, hänsyn till producenten/byggherren. Tänker vi inte om, tar vi död på vår svinproduktion i Sverige.

Hur blir det då med dessa myndigheter när det inte finns några producenter kvar, frågar sig Sivert. Vad ska de då jobba med?

Nils Andersson

Praktisk syn nödvändigt

Under mina år i den praktiska produktionen var det aktuellt att bygga ett nytt sinsugstall. Det var ett visst nytänkande. Men ändå ströad liggyta för djuren.

kommentar

Vid första kontakten med veterinären på djurskyddsmyndigheten på lantbruksnämnden, blev inget godkänt. Allt var fel och han begrep inget. Men efter en lång stunds diskuterande om de olika praktiska delarna var allt frid och fröjd och godkänd planlösning. Tyvärr blev det inget bygge.

Jag håller med Sivert om, att alla tjänstemän som sysslar med jordbruket och djur ska ha en praktisk syn och förståelse på det arbete de sysslar med. Allt för att kunna ta hänsyn till djurens beteende vid ritningsgranskning. Paragrafryttare har aldrig gjort något positivt.

Nils Andersson

1,4-metersboxen nu godkänd av norska Landbrugstilsynet

Funkis grisningsbox med en cirkel på endast 1,4 meter är godkänd i Norge av Landbrugstilsynet i maj år 2000.

Statens Jordbruksverk har bestämt att cirkeln i Sverige ska vara 2 meter. De svenska suggorna är förmodligen lika små/stora som de norska.

boxytor

Denne person som såg detta i Norge måste ha fått något i ögonen, dessvärre. Annars struntar denne i de svenska producenternas överlevnad liksom övriga beslutsfattare.

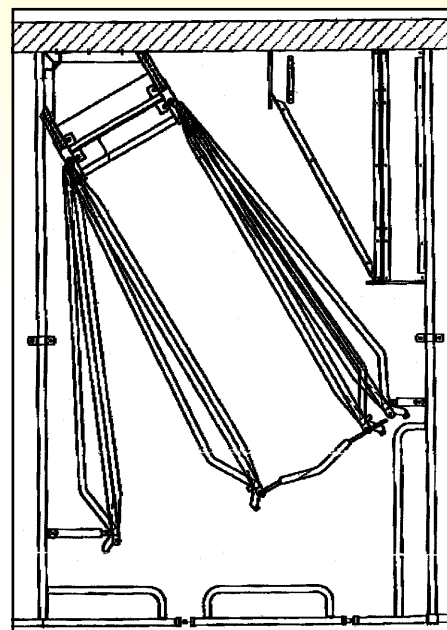
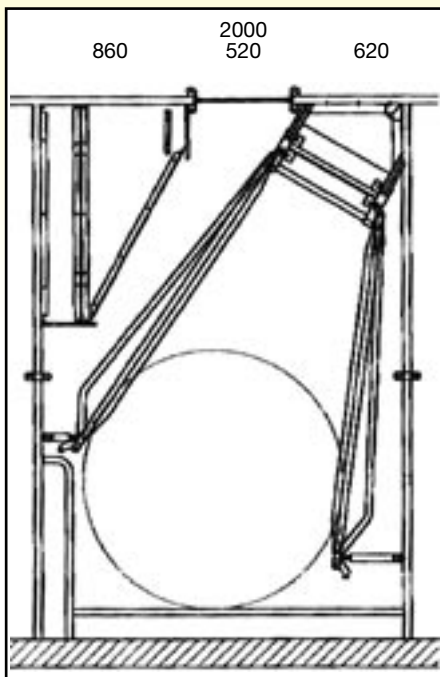
Boxmått i Norge är 2 x 3 meter = 6 kvadratmeter. I Sverige är motsvarande minsta

mått 2,15 x 3,15 meter = 6,77 kvadratmeter. En skillnad på 0,77 kvadratmeter. Till synes liten skillnad. Men är det 20 boxar i rad (40 per avdelning) blir avdelningen 3 meter längre. Där blir gångarna också tre meter längre. Med en gång mellan boxarna på 0,9 meter blir bredden 7,2 meter. Är priset 3,500 kr per kvadratmeter blir den extra investeringen $3 \times 7,2 \times 3500 = 75\,600$ kronor.

Vilken tjänsteman på Jordbruksverket eller på länsstyrelserna bryr sig? Men det måste producenten göra. De svenska producenternas konkurrensförmåga mot utlandet minskar.

Nils Andersson

Den norska boxen. I den är cirkeln 140,72 centimeter och ytan mindre än i den svenska.

Smågrisar får antikroppar från mykoplasma vaccinerad sugga

Enligt ett referat av veterinär Charlotte Sonne Kristensen, Danske Slagterier, överförde suggor, vaccinerade mot Mykoplasma hyopneumoniae 5 och 3 veckor för grisning, antikroppar till grisarna.

veterinärt

I försöket, troligen utfört i USA, ingick 74 suggor varvid hälften vaccinerades och den andra hälften var kontroll. Blodprov togs på suggorna vid vaccinationen och

vid grisningen samt på 4 grisar från varje kull vid avvänjningen på 19:e dagen och igen två veckor senare.

Mer än 80 procent av suggorna överförde antikroppar till deras avkomma. För alla vaccinerade suggor och deras grisar låg antikroppsnivån signifikant över nivån för de icke vaccinerade suggorna och deras grisar. Vid nässvabbprover på suggorna var det ingen skillnad jämfört med ovaccinerade suggor, men för grisarnas del var det en tendens till lägre prevalens bland grisar efter vaccinerade suggor, men skillnaden var endast statistiskt säker i första delen av försöket. Källa: Vetinfo, DS/Nils

Senaste nytt på nätet!

*Avelspoolens nya hemsida
- fullmatad med nyttigheter!*

Avelspoolen har funnits på Internet länge. Men nu lanserar vi vår helt nya sajt som är uppbyggd för att vara extra lättnavigerad, fullmatad med information som du som gris- eller nötköttsproducent har nytta av i din dagliga gärning. Här finns aktuella leveranstider, kalkyler, hela vårt postordersortiment, information om aktuella kurser, en nöthandelsplats där du kan köpa och sälja livdjur och mycket, mycket mer. Surfa in till www.avelspoolen.se och bekanta dig med innehållet!

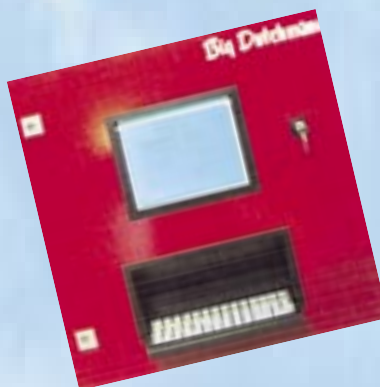
www.avelspoolen.se

◆ Svenska Avelspoolen AB, Vasag 29, 541 31 Skövde. ◆
Tel 0500-48 30 65, fax 0500-48 33 70.

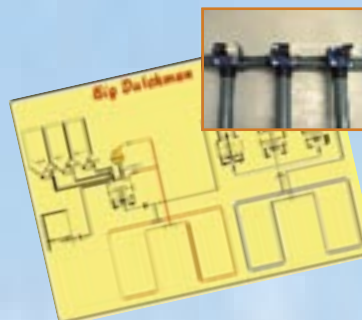
Blötutfodring har många fördelar...

Här är tre:

MC99NT

Den senaste tekniken för styrning, övervakning och registrering i utfodrings- och blandningsanläggningar.

Med eller utan restmängd?

Big Dutchmans blötutfodringar levereras antingen som rundpumpande, eller restmängdsfria med friskvattensköljning.

Service

Du har nu nära till service, från hela fem servicecenter runt om i landet.

Alltid snabb service!

*...du får dem
alla från:*

NOJ Serviceverkstad AB

465 96 NOSSEBRO

Tel 0512 - 542 90 Fax 0512 - 541 40

Klippan 0435-181 90

info@noj.se

Grisuppfödare håller upp med slaktsvin och säljer det dyra kornet på marknaden

Så är 2003 snart slut och som alltid försöker man att sammanfatta året som har gått. För oss har det inte varit något bra svinår. Det har varit dålig in-tjäning med dåliga priser. Vi har också haft fortsatt mycket motstånd bland befolkningen mot oss svinproducenter i Danmark (trots att de gärna vill ha billigt svinkött...).

Danmark

För mig personligen har det varit tufft att inte få lov till att bygga mitt smågrisstall ännu och osäkerheten är påfrestande. Ska man bara ge upp? Att använda ett slaktsvinsstall till 12-kilosgrisar vill jag inte rekommendera till någon. Att heller inte ha något mellangårdsavtal för smågrisar är heller inte speciellt bra i dessa tider. Med det stigande kornpriset är det många slaktsvinsproducenter som väljer att sälja kornet, i stället för att köra det igenom grisarna.

Om jag säkert visste jag kunde sälja alla smågrisar, så tror jag också att jag skulle sluta ha slaktsvin under en period och sälja mitt lager av korn.

Ingen ljus framtid

Framtiden ser heller inte särskilt ljus ut. Jag besökte ett slakterimöte i veckan, där man lade fram prognoser för grispriset. De visar att det blir ytterligare fall före jul. Noteringen i dag är 7,40 dkr. Man tror på en långsam ökning under första kvartalet till 8 dkr. Under andra och tredje kvartalet väntas priset ligga på ca 8,50 dkr. Om man som svinproducent ska ut och handla korn till dagspris, så kan man nog lika gärna sluta.

Australien framtidsmarknad

I prognoserna talade man om Australien som en "spännande" marknad i framtiden. Det är bara Canada och Danmark som kan exportera grisar till Australien och det är en marknad i tillväxt.

Om man ser på Danish Crown isolerat, så har fusionen med Steff-Houlberg burit frukt. Omkostnaderna i Ringsted är i dag reducerade med 30 milj dkr. Enbart på lönerna har man sparat 18 milj dkr! I dag motsvarar driftsomkostnaderna den nivå som slakterierna på Jylland har. Detta var svårt för de själländska producenterna (f d andelsägarna i Steff) att svälja. Med detta är fakta.

Det finns positiva saker också

Nå, slut med klagandet... Om man ska se lite positivt på driften här hemma, så har vi en rätt bra och stabil produktion nu med ca 25 avvanda grisar per årssugga. Tyvärr minskade vi en gris förra månaden, eftersom min duktiga fodermästare blev sjuk. Det visade sig att jag ännu en gång hade otur eftersom

hon, efter att ha varit anställd lite mera en ett halvt år, hade valt att bli gravid. Tyvärr kunde hon inte klara arbetet, så nu ser jag henne först om 19 månader när hon är färdig med att vara mammaledig.

Som tur var kunde jag ordna så att de andra två kan ta några övertidstimmar och så går jag själv in och arbetar ytterligare. (Det är inte så mycket att göra inom kommunen i november, december som borgmästare). Detta ändrade dock inte resultaten omedelbart, eftersom Lotte inte skött grisarna optimalt innan hon var tvungen att sjukanmäla sig. Som tur är har vi kunnat rätta upp resultaten snabbt och de första två veckorna i december ligger vi på 11,4 avvanda per kull igen.

Detta visar också mycket tydligt hur bra det är att ta fram resultaten varje vecka. Man kan gå in snabbt och upptäcka och ändra saker.

Jag fick sedan tag i en ny fodermästare, som började jobbet i går. Så nu är jag naturligtvis spänd på hur duktig hon är (och när hon blir gravid...).

PMWS-fallet vid Månseryd enda hittills i Sverige

Svinsjukdomen PMWS är konstaterad vid avelsprövningsstationen i Månseryd, vid Jönköping. Det är första gången sjukdomen upptäckts i Sverige. PMWS betyder Postweaning Multi-systemic Wasting Syndrome och är en sjukdom som förekommer allmänt i bl a Danmark.

PMWS

-Därmed bekräftades Svenska Djurhälsovårdens misstankar. Vi har följt grisarnas hälsoläge extra noga vid provningsanläggningen i Månseryd, eftersom vi under den senaste tiden har märkt att vissa grisar uppvisat symptom som kan kopplas till PMWS. Ett flertal grisar har obducerats vid Analysen i Skara och diagnosen har bekräftats av SVA i samarbete med avdelningen för veterinärmedicinsk immunologi och virologi vid SLU, förklarar Jan Åke Robertsson, Svenska Djurhälsovården.

-Månseryd är ingen vanlig besättning. Prövningsstationens ca 800 djur kommer från ett 20-talet besättningar. Vi har inga misstankar om att smittan kommit utifrån, säger Jan-Åke. Sjukdomen har sannolikt utvecklats medan djuren vistats vid stationen. PMWS utvecklas från circovirus typ 2, som finns jorden runt och även i vår miljö. 80 % av grisarna i Sverige har antikroppar mot detta virus, enligt en studie. Men tills nu har inget sjukdomsutbrott konstaterats. I Norge konstaterades

GOD JUL och GOTT NYTT ÅR! Med en stor önskan om bättre grispriser under 2004!!

Annica

det första fallet för en kort tid sedan.

Det som är ovanligt vid Månseryd, jämfört med andra besättningar, är att nyavvanda smågrisar från ett 20-tal avelsbesättningar transporteras, blandas och sätts in för uppfödning och senare provning. Något liknande förekommer således inte i våra bruksbesättningar i Sverige.

-Vi har beslutat att i fortsättningen höja åldern på de grisar som sätts in vid avelsprövningsstationen Månseryd till 10-11 veckor, så att grisarna blir mer immunologiskt mogna. Det är den viktigaste åtgärden som beslutades när representanter för Quality Genetics, länsstyrelsen, Jordbruksverket och Svenska Djurhälsovården inspekterade anläggningen, säger Jan-Åke Robertsson.

-För de svenska besättningsägarna innebär utbrottet ingenting, mer än att alla ska vara extra observanta på sina grisar, säger han. Vanliga bruksbesättningar har ingen kontakt med Månseryd.

Vid Månseryd sätts drygt 2 000 grisar in per år. Hittills i år har ca 80 avlivats. Ca hälften har avlivats med tecken som kan tyda på PMWS. Inga grisar tilläts utveckla sjukdom överhuvud taget.

PMWS är ett sjukdomskomplex som drabbar växande grisar. I en drabbad besättning utvecklas onormalt många pellar och flera av dessa dör. Sjukdomen beskrevs första gången i Canada 1991 och den har spritt sig kraftigt under de senaste åren.

För att ställa diagnosen krävs att den kliniska bilden kompletteras med en typisk bild vid obduktion och att porcint circovirus typ 2 kan påvisas.

Först kommer skinkan – sedan tomten Julskinkan är viktigast

Julskinkan är inte bara viktigaste maten på julbordet, den är också den näst viktigaste ingrediensen i julfirandet. Enligt en ny undersökning kommer den direkt på andra plats efter att umgås med familjen. Det blir också fler och fler som väljer färdigkokt julskinka visar undersökningen.

julskinka

I jultider är det allra viktigaste för majoriteten av oss att umgås med familjen. Att smaka på den nygriljerade skinkan kommer på en klar andra plats. På tredje plats kommer julbordet, på sätteplats Kalle Anka och först på sjundeplats kommer tomten, enligt en ny undersökning av LUI Marknadsinformation/Temo på uppdrag av Scan Foods.

Många av oss väljer att äta julskinka någon eller några gånger före jul. Många ugnsbakar sin skinka, men lika många väljer i dag att köpa sin julskinka färdigkokt.

Vad man väljer på julbordet, efter avsmakningen av julskinkan, har med åldern att göra. De yngre väljer framför allt köttbullar och prinskorv i större utsträckning och de lite äldre väljer sill, Janssons frestelse, lutfisk, köttbullar och gröt.

Favoriter på julbordet.

Rang	Total	16-29 år	30-44 år	45-59 år	60+ år
1	Julskinka	Julskinka	Julskinka	Julskinka	Julskinka
2	Sill	Köttbullar	Sill	Sill	Sill
3	Köttbullar	Prinskorv	Janssons frestelse	Janssons frestelse	Lutfisk
4	Janssons frestelse	Sill	Köttbullar	Köttbullar	Gröt
5	Prinskorv	Janssons frestelse	Prinskorv	Lutfisk	Köttbullar
6	Lutfisk	Lax	Lax	Prinskorv	Janssons frestelse
7	Lax	Räubenspjäll	Räubenspjäll	Räubenspjäll	Prinskorv
8	Gröt	Gröt	Gröt	Lax	Sylta
9	Räubenspjäll	Sylta	Sylta	Sylta	Räubenspjäll
10	Sylta	Sillallad	Sillallad	Lax	Sillallad
11				Dopp i grytan	Sillallad

Videlunds Svingård i konkurs

Videlunds Svingård AB, Tågarps försätts i konkurs vid Helsingborgs tingsrätt 12 dec. Videlund har varit till salu en tid och ägs av Vårestorps Svingård AB, som ägs av familjen Lennartsson.

Nya regler för avblodning av grisar

8 december ändrades reglerna avblodning av grisar vid slakt efter utförd bedövning. I vissa fall får maxgränsen på 60 sekunder överskridas, efter godkännande från Jordbruksverket.

När flera grisar bedövas samtidigt innebär det att slakterierna har problem att hinna avbloda alla grisar inom de föreskrivna 60 sekunderna.

God Jul & Gott Nytt År!

God Jul & Gott Nytt År!
byggglant
ETT LANTMÄNNERFÖRETAG

Salmonellarisken minimeras med gastät lagring

Den anaeroba miljön vid gastät lagring bromsar effektivt utvecklingen av skadliga organismer.

...och fördelarna ger dig totalt **bästa** lönsamheten:

- tidigare och större skörd, med högre fodervärde
- torkningskostnaderna bortfaller helt
- förlänger skördedagarna
- minimala transport- och hanteringskostnader
- kraftigt minskade foderkostnader
- ger det smakligaste och bästa fodret
- halva investeringskostnaden
- passar alla foderslag
- slutet system är miljömässigt bästa förvaringen

Våra gastäta silor, glasemaljerade eller varmgalvaniserade, kostar hälften av en traditionell torkanläggning. Kräver inte något nämnvärt underhåll och ger dig gastät lagringskapacitet, så att du också kan köpa spannmål när den är billigast.

Stålunderrede på betongplatta alternativt 45° gjutet betongfundament

Neueros sveparmsuttagare är unik, den arbetar varvet runt och tömmer lika mycket ovanifrån som underifrån

Svenska Neuero säljer direkt – utan mellanhänder! Vi är Nordens ledande leverantör av tornsilos och utrustning för den kompletta grovfoderkedjan.

SVENSKA NEUERO

Svenska Neuero AB
Box 146
244 22 Kävlinge
Tel: 046-24 96 30
Fax: 046-24 95 23
info@svenskaneuero.se
www.svenskaneuero.se

Danmark tappar framstegstakt enligt senaste P-kontrollen

Den danska ökningen av produktionsresultaten minskar. Det gör även antalet besättningar i P-kontrollen. Levande födda per kull har de senaste sex åren ökat med 0,2 grisar/kull/år. Men samtidigt har dödligheten ökat, från 13,3 % år 01/02 till 13,6 % år 02/03. Döda efter avvänjningen har också ökat under det senaste året från 3,7 % till 4,1 %.

ekonomi

jämförelse

Det senaste året, från oktober 2002 – okto-

ber 2003, har P-rapporten delats upp på bästa och sämsta 25 procent. Mellan dessa två ytterligheter är det stor spännvidd. Så stor att besättningar med de sämsta resultaten troligen har röda siffror i ekonomin.

Stora skillnader

De 25 procent bästa producenterna har 26,68 avvanda grisar per årssugga i smågrisproduktionen, jämfört med 21,33 för den sämsta fjärdedelen. Skillnaden är 5,35 grisar. Men antalet producerade grisar är endast 19,71 per årssugga för de 25 procent sämsta besättningarna.

Antalet döda grisar och också betydligt högre i de sämre besättningarna. 5,1 procentenheter jämfört med de bästa. Detta trots högre avvänjningsålder. Det kanske behövs en högre avvänjningsålder i de sämre besätt-

ningarna? De bästa besättningar producerar också 0,18 fler kullar per år än de sämsta besättningarna. Den genomsnittliga grisionsprocenten är också låg, 83,5 procent. Skillnaden är stor mellan bäst och sämst, 9,2 procentenheter. Men omlöpningsfrekvensen är klart högre i de sämre besättningarna.

Det är också stor skillnad i slaktgrissuppfödningen mellan med bästa och sämsta besättningarna. I tillväxt skiljer det nära 200 gram per dag! Troligen finns något problem eftersom utfodringsintensiteten är lägre i de sämsta besättningarna, 0,3 FEs per dag. Därmed ökar också foder per kg tillväxt, medan klassningen visar mindre skillnad.

Anmärkningarna på slaktkropparna liksom dödligheten är klart högre i de sämsta besättningarna jämfört med de bästa.

Vi bör klara oss bra i Sverige!

Utan att ha räknat ekonomiskt på någon parameter förefaller det svårt för besättningarna med sämst resultat få någon lönsamhet i produktionen. Enbart dödligheten fram till slakt skiljer över 12 procentenheter mellan de bästa och sämsta.

kommentar

Finns det hopp för producenter med ett klart sämre produktionsresultat i Danmark bör vi klara oss i Sverige med ett litet sämre resultat än de bästa producenterna har!

Det som saknas i Sverige är en framsynt organisation som förstår och tror på producenterna. Eller en jordbruksminister som endast är det.

Nils Andersson

Sidan 30: Resultaten för 2003 uppdelade på bästa, sämsta och medelbesättningen.

Övre tabellen: Den genomsnittliga produktionsnivån per suggbesättning i produktionskontrollen.

Undre tabellen: Den genomsnittliga produktionsnivån för slaktgrisar, enligt P-rapporten

Period	okt 02- okt 03	okt 01- okt 02	okt 00- okt 01	okt 99- okt 00	okt 98- okt 99	okt 97- okt 98
Antal besättningar	696	846	883	783	1095	1565
Nyckeltal						
Producerade grisar/år, st	6121	5968	5413	4984	4930	4533
Vikt per levererad gris	30,3	29,7	29,6	29,3	29,8	29,4
Foder per producerad gris, FEs ¹		106,9	106,9	105,4	406,7	104,5
Härav suggfoder per gris ¹		6,4	6,1	6,5	7,0	6,3
Producerade grisar per årssugga, st	23,03	22,96	22,55	22,36	22,22	22,00
Avvanda grisar per årssugga,	24,09	23,87	23,46	23,22	23,02	22,77
Kullar per årssugga, st		2,25	2,24	2,25	2,26	2,26
Årssuggor, st	260	255	236	220	219	203
Kullresultat						
Förstakullsgrisningar, %	31,6	30,4	27,2	21,9	20,7	21,0
Levande födda/kull, st	12,4	12,2	12,0	11,8	11,6	11,4
Dödfödda/kull, st	1,4	1,3	1,2	1,1	1,0	1,0
Avvanda /kull, st	10,7	10,6	10,4	10,3	10,2	10,1
Ålder vid avvänjning, dagar	30,2	29,9	30,0	29,4	29,1	29,0
Vikt vid avvänjning, kg	7,2	7,2	7,3	7,2	7,2	7,3
Döda fram till avvänjning, %	13,6	13,3	13,2	12,7	12,4	12,0
Avvanda grisar						
Döda efter avvänjning, %	4,1	3,7	3,5	3,8	3,2	3,0
Daglig tillväxt, gram	416	412	417	403	422	426
Ålder vid 30 kg, dagar	85,9	85,6	85,3	84,4	83,3	82,7
Brunst/dräktighet						
Spillfoderdagar/kull	16,2	16,4	16,8	17,1	16,7	16,8
Från avvänjn. till första brunst, dag	5,9	6,0	6,0	6,1	6,1	6,2
Omlöpare, %	8,2	8,2	8,4	8,3	8,1	8,2
Grisionsprocent	83,5	84,0	83,7	84,2	84,5	84,7
¹ Antal besättningar		739	772	702	961	1408

Period	okt 02- okt 03	okt 01- okt 02	okt 00- okt 01	okt 99- okt 00	okt 98- okt 99	okt 97- okt 98
Antal besättningar	824	909	963	954	10612	1692
Nyckeltal						
Producerade grisar, st	3829	3508	3130	3010	2681	2804
Daglig tillväxt, gram	833	827	821	804	778	785
Foder/gris/dag, FE	2,36	2,36	2,35	2,31	2,22	2,26
Foder/kg/tillväxt, FEs	2,86	2,88	2,89	2,89	2,89	2,90
Diverse upplysningar						
Vikt vid insättning, kg	31,6	31,6	31,5	30,7	30,6	31,0
Genomsnittlig slaktvikt, kg	77,6	77,8	77,8	76,9	76,0	77,3
Tillväxt/producerad gris, kg	70,1	70,4	70,4	70,1	68,9	70,3
Klassificering						
Genomsnittlig kött-%	60,0	60,2	60,1	60,1	59,9	59,8
Hälsostatus						
Anm. för brösthinnor, %	21,1	23,2	22,2	19,3	20,5	18,8
Totala avdrag, %	-	8,7	8,2	7,2	5,5	5,9
Döda och kasserade, %	3,9	3,8	3,5	3,5	3,2	3,4

Period	Konventionell	MS	SPF
Antal besättningar	531	205	110
Nyckeltal			
Producerade grisar/år, st	5708	6525	6190
Vikt per levererad gris	29,8	29,7	29,6
Foder per producerad gris, FEs ¹	107,0	106,5	107,6
Härav suggfoder per gris ¹	6,0	6,6	7,7
Producerade grisar per årssugga, st	22,79	23,16	23,42
Avvanda grisar per årssugga,	23,71	24,11	24,19
Kullar per årssugga, st	2,25	2,26	2,26
Årssuggor, st	244	278	261
Kullresultat			
Förstakullsgrisingar, %	28,7	33,4	33,5
Levande födda/kull, st	12,2	12,2	12,2
Dödfödda/kull, st	1,3	1,3	1,4
Avvanda /kull, st	10,5	10,6	10,7
Ålder vid avvänjning, dagar	30,3	29,3	29,0
Vikt vid avvänjning, kg	7,3	7,1	7,2
Döda fram till avvänjning, %	13,6	12,9	12,7
Avvanda grisar			
Döda efter avvänjning, %	4,0	3,2	2,7
Daglig tillväxt, gram	411	411	420
Ålder vid 30 kg, dagar	86,3	84,8	83,4
Brunst/dräktighet			
Spillfoderdagar/kull	16,5	16,0	16,2

Från avvänjn. till första brunst, dag	6,0	5,9	6,1
Omlöpare, %	8,2	8,2	8,2
Grisningsprocent	84,1	84,0	83,7
¹ Antal besättningar	458	181	100
<i>Produktionsnivå per suggbesättning uppdelat efter hälsostatus.</i>			
Period	Konventionell	MS	SPF
Antal besättningar	582	203	124
Nyckeltal			
Producerade grisar, st	3428	3551	3813
Daglig tillväxt, gram	821	833	847
Foder/gris/dag, FEs	2,35	2,40	2,40
Foder/kg/tillväxt, FEs	2,88	2,90	2,86
Div upplysningar			
Vikt vid insättning, kg	31,5	31,7	31,6
Genomsnittlig slaktvikt, kg	77,9	78,1	77,3
Tillväxt/producerad gris, kg	70,5	70,6	69,7
Klassificering			
Genomsnittlig kött-%	60,3	60,1	60,0
Hälsostatus			
Anm. för brösthinnor, %	26,9	16,6	16,6
Totala avdrag, %	9,2	7,8	7,9
Döda och kasserad, %	4,0	3,7	3,1
<i>Besättningarna uppdelade efter hälsostatus.</i>			

Produktguide/Servicekupong Gris

Jag önskar att följande företag lämnar mer information direkt till mig, stryk under eller kryssa för:

Produkt/tjänst	Mer info	Företag	Sida	Produkt/tjänst	Mer info	Företag	Sida
☐ A				☐ Inredningar	plast-, rostfritt	Groba	7
☐ Avelsdjur		Avelspoolen	25	☐ Inredningar	repsatser	AIS/AvestaPolarit	7
☐ B				☐ Inredningar	rostfria, plast	AIS/AvestaPolarit	7
☐ Betongprodukter		Simia	13	☐ Inredningar	sugg-, slaktsvin- utfodringsbås	Jyden	32
☐ Byggmateriel	lättklinker	Groba	7	☐ Inredningar	Vedevågsboxen	Myrby	9
☐ Byggnation	djurstallar	Stallbyggen	9	☐ Inredningar		Myrby	9
☐ Byggnation	ritningar	Groba	7	☐ Inredningar		Funki AB/NOJ	5
☐ Byggnation	stallbyggnader, rådgivning	EG Bygg AB	15	☐ Inredningar		Siko	15
☐ Byggnation		Bygglant	32	☐ Inredningar		Stallbyggen	9
☐ D				☐ J			
☐ Dammbekämpning	Blötlägg. kylning	Ergo Miljö	9	☐ Järnpreparat	injektion, Gleptosil	Pharmacia	13
☐ Desinfektionsmedel	Virkon S	Pharmacia	23	☐ Järnpreparat	injektion, Pigeron	Lövens Läkemedel	9
☐ Doserare	vätske- Dosatron	Bole	3	☐ Järnpreparat	injektion, Ursoferran	Vetpharma	17
☐ Dräktighetstestare	Dosatron	Bole	3	☐ Järnpreparat	pasta, TransFer	Bole	3
☐ E				☐ Järnpreparat	torv, Gristorw	Södra Århults Torv	1
☐ Elkraftverk	traktor-, Green Power	Energi-Teknik	21	☐ K			
☐ Elverk	mobila, traktordrivna	Kvänums Järn	7	☐ Krossar	reservdelar, Skiold	Rotage	13
☐ F				☐ Krossar		Funki AB/NOJ	5
☐ Flugbekämpning	biologisk	Rov-flugan	32	☐ Kvarnar	reservdelar, Skiold	Rotage	13
☐ Foderautomater	ad lib, Turbomat, m m	Groba	7	☐ Kvarnar		Funki AB/NOJ	5
☐ Foderautomater	Piggomat	Skälby Maskin	5	☐ L			
☐ Foderautomater	torr-, våt-, Verba	Bole	3	☐ Lampor	infraröd-, lågenergi-	Bole	3
☐ Foderkomplement	biologiska	TerraNova	19	☐ Larmanläggningar		Skov	2
☐ Foderkomplement	DanPect	Agri Syd Center Gross	15	☐ M			
☐ Foderkomplement	smågris-, Kick-Start	Bole	3	☐ Managementprogram	Info Matic	Skov	2
☐ Foderkomplement		Linkan	15	☐ Mjölkersättningsautomat	Lamur	Lamur Fodersystem	21
☐ Fodertillskott	Orego-Stim	Ecopharm	32	☐ Märkning	spray	Bole	3
☐ Foder	premixer	Kvarnbyfoder	11	☐ O			
☐ Foder	smågris-, Smågris Start	Fodermix	19	☐ Omrörare	rostfria	Fribergs	11
☐ Foder		Svenska Foder	15	☐ P			
☐ H				☐ pH-sänkare	ättika	Perstorp AB	11
☐ Halmskärare	hydraulisk	Skogaby Stallmiljö	15	☐ R			
☐ Hydraulicylindrar		LR-System	11	☐ Resor	Agromek-Expressen	Agromek	2
☐ Hygienförbättrare	Boxnytta	Södra Århults Torv	1	☐ Ryggspurtor	batteridrivna	Trädgårdsteknik	7
☐ I				☐ Rådgivning		KLS	5
☐ Information	webb, internet	Agriprim	21	☐ S			
☐ Inläggssulor	stötdämpande	EAB	15	☐ Semin		Avelspoolen	25
☐ Inomgårdsme.	utrustn. tillbeh.	Siko	15				
☐ Inredningar	PanelTech	Stallsystem	4				

Period	Bästa 25 %	50 % i mitten	Sämsta 25 %	okt 02- okt 03
Antal besättningar	174	349	173	696
Produktionens omfattning				
Producerade grisar/år, st	8224	6120	4006	6121
Vikt per levererad gris, kg	29,6	30,3	31,1	30,3
Prod. grisar/årssugga, st	26,05	23,18	19,71	23,03
Årssuggor, st	315	263	200	260
FEsv + FEdr per årssugga ¹	-	-	-	1450
Kulresultat				
Förstakullsgrisningar, %	37,6	31,9	25,2	31,6
Levande födda/kull, st	12,9	12,4	11,9	12,4
Dödfödda/kull, st	1,4	1,4	1,4	1,4
Avvanda/kull, st	11,5	10,7	9,9	10,7
Ålder vid avvänjning, dagar	28,9	30,0	32,1	30,2
Vikt vid avvänjning, kg	7,0	7,1	7,6	7,2
Döda fram till avvänjning, %	11,3	13,4	16,4	13,6
Reproduktion				
Spillfoderdagar/kull	11,6	15,5	22,2	16,2
Från avvänjn. – första brunst, dag	5,4	5,9	6,4	5,9
Omlöpare, %	5,8	8,0	11,6	8,2
Grisningsprocent	87,7	83,9	78,5	83,5
Avvanda grisar/årssugga, st	26,68	24,18	21,33	24,09
Kullar per årssugga, st	2,33	2,26	2,15	2,25
Avvanda grisar				
Döda efter avvänjning, %	2,4	3,8	6,5	4,1

Daglig tillväxt, gram	436	414	401	416
Ålder vid 30 kg, dagar	81,9	86,0	89,8	85,9
FEsv per producerad gris ¹				45,6
¹ Antal besättningar	-	-	-	423
<i>Suggor och smågrisar, genomsnittlig produktionsnivå.</i>				
Period	Bästa 25 %	50 % i mitten	Sämsta 25 %	okt 02- okt 03
Antal besättningar	206	413	205	824
Nyckeltal				
Producerade grisar/år, st	4088	3900	3427	3829
Daglig tillväxt, gram	928	836	730	833
Foder per grisar/dag, FEsv	2,50	2,38	2,19	2,36
Foder per kg tillväxt, FEsv	2,71	2,85	3,03	2,86
Diverse upplysningar				
Vikt vid insättning, kg	32,2	31,3	31,6	31,6
Genomsnittsvikt, kg	78,1	77,8	76,8	77,6
Tillväxt per producerad gris, kg	70,1	70,6	69,0	70,1
Klassificering				
Genomsnittlig köttprocent, %	59,8	60,0	60,2	60,0
Hälsostatus				
Anmärkningar för bröstthinnor, %	18,0	21,3	23,7	21,1
Totala anmärkningar, %	11,3	13,4	14,0	13,0
Döda och kasserade, %	2,6	3,7	5,6	3,9
<i>Ung- och slaktsvin, genomsnittlig produktionsnivå</i>				

Produkt/tjänst	Mer info	Företag	Sida	Produkt/tjänst	Mer info	Företag	Sida
☐ Silor	foder	Stallbyggen	9	☐ Utgödslingar		LR-System	11
☐ Silor	gaståta	Svenska Neuero	27	☐ Utgödslingar		Simia	13
☐ Silor	glasfiber med cyklon	Rotage	13	☐ Utgödslingar		Tuna	5
☐ Skyddsutrustning	andningsmask	Groba	7	☐ Utställning	Agromek	Agromek	2
☐ Slaktmognadsmätare	Värde-mätaren	Pigliner	21	☐			
☐ Slakt		Ginsten Slakteri	21	☐ V			
☐ Slakt		Skövde Slakteri AB	19	☐ Vatten till grisar	bitventiler	Bole	3
☐ Slakt		Dahlbergs Slakteri	11	☐ Vatten till grisar	kopp, Drick-O-Mat	Groba	7
☐ Slakt		Dalsjöfors Slakteri	15	☐ Vatten till grisar	ventiler, skålar	Jalmarson	7
☐ Slakt		KLS	5	☐ Ventilationstvätt		Ergo Miljö	9
☐ Slakt		SLP	21	☐ Ventilation	fläktar	Animek	7
☐ Slakt		Sydkött	7	☐ Ventilation	undertryck, neutral, m fl	Skov	2
☐ Smågrisvärmare	värmelampor	Bole	3	☐ Ventilation		Funki AB/NOJ	5
☐ Snickerier	dörrar, fönster	Madsorask	32	☐ Ventilation		Siko	15
☐ Spalt	betong-	Stallbyggen	9	☐ Ventilation		Stallbyggen	9
☐ Spalt	plast-, MIK	Stallsystem	4	☐ Ventilation		Simia	13
☐ Strömedel	torv	Råsjö Torv	9	☐ Ventilation		Stallsystem	4
☐ Stålbeggnader		LR-System	11				
☐							
☐ T							
☐ Tandslip	Pigmatic	Bole	3				
☐ Transportörer	Flex 90, System 100	Rotage	13				
☐ Transportörer	Sysen 100 A	Rotage	13				
☐ Tvättrobot	Clever Cleaner	Ramsta Robotics	2				
☐							
☐ U							
☐ Utfodringar	blöt-	NOJ Serviceverkstad	25				
☐ Utfodringar	Daltec	Stallsystem	4				
☐ Utfodringar	torr, blöt	Funki AB/NOJ	5				
☐ Utfodringar	torr-	Simia	13				
☐ Utfodringar		Stallbyggen	9				
☐ Utgödslingar	skrap/hydraulisk	Harry Johanssons	21				
☐ Utgödslingar		Siko	15				
☐ Utgödslingar		Stallbyggen	9				

Jag vill prenumerera
på GRIS t o m 2004

☐ 190 kr inkl moms 10,75 kr.

Jag vill ha info från olika företag om:

Namn/företag

Adress

Postadress

Tel Fax

E-mail

☐ Äger ☐ är anställd på gård med ____ suggor, ____ slaktsvins-
platser. ☐ Är rådgivare, ☐ annat _____

Utteckla gärna dina önskemål på ledigt
utrymme av servicekupongen!

Tidningen

GRIS

Svarsförsändelse

Kontonr 18274019

S-692 93 KUMLA

Sverige

Frankeras ej.

Mottagaren
betalar portot

Julgrisen slaktas och lever vidare

Den 16 december, då detta skrivs, skulle julgrisen vara slaktad, enligt svärmors sekelgamla, broderade julkalender, som även i år hänger ovanför min dator. Under de därefter följande veckorna var det i bondesamhället bråttom med att på rätt sätt tillvarata, laga till och njuta av alla de godbitar som den gödda och omhuldade grisen kunde styckas upp i.

forskning

Inför det nya året ska vi fundera något över huruvida vi rätt utnyttjar de stora värden och resurser som representeras av en allegorisk julgris, sammansatt av svinuppfödning, forskning, bra folk, tillgång på jord och vatten, efterfrågan på kött, utbyggd livsmedelskedja och i förlängningen hela den gröna sektorn. Kunde kanske vissa av de i fortsättningen betraktade "styckningsdetaljerna", stora som små, användas annorlunda och bättre och tillagas och presenteras på ett smakligare och lönsammare sätt till glädje för uppfödare och samhället i övrigt. I några fall har vi måhända recept som andra borde pröva. Låt oss se. Vi styckar grovt med yxa.

Forskningen snäv och traditionell?

I USA får humanforskarna, enligt en uppgift i Tidningen Metro, mest anslag till hiv- och bröstcancerundersökningar, samtidigt som det är öroninflammation, MS, tuberkulos och hjärtinfarkt som orsakar mest sjuklighet och död. Det största mänskliga lidandet har sitt ursprung i ångest, smärta, nedstämdhet, trötthet, besvär i rörelseorganen och psykisk ohälsa. Samtliga dessa områden har fortfarande förhållandevis små anslag. Varför denna tröghet i systemet? Jo, menar skribenten, de unga forskarna fortsätter helst med samma ämne som de doktorerat på och kan bäst. Det ämnet har de i sin tur ofta ärvt av sin gamle handledare som en gång fick det av sin professor, o s v!

Forskningarna kan därför mer och mer om mindre och mindre, men sällan särskilt mycket om t ex ovannämnda verkligt stora hälso-problem. För att lösa dessa, sägs det avslutningsvis, krävs mer av "mjuk" samhällsvetenskaplig forskning!

Veterinärmedicinsk sociologi

Är det en liknande situation inom svinforskningen? Svar kanske och inom vissa områden. Men överfört specifikt på forskning om grisens hälsa och välfärd är det nog klart att man i viktiga avseenden var tidigare ute och har hunnit lägre än humandoktorerna (som inte ens tycks veta vad sjukskrivning innebär för patienten). Särskilt gäller detta svenska insatser. De äldre och minnesgodas bland oss, kan som exempel peka på de stora fältundersökningar av sambandet hälsa - produktion - inhysning i smågris- och slaktsvinsproduktion som startade redan på 1960-ta-

let (Bäckström, Lindqvist, Gustafsson, m fl). Där gav man sig, visserligen med växlande framgång, på jungfruliga problem, försökte bryta ny metodologisk mark och fick utstå nedlåtande kritik från kollegor för att ägna sig åt "veterinärmedicinsk sociologi" i stället för det mer handgripliga, traditionella sprut- och pillerbotandet. Ämnena fick de unga doktoranderna av förutseende handledare, men knappast som arv.

EKO-grisar

Och de satsningar på forskning på ekologisk slaktsvinsproduktion som nu görs, t ex bygandet av JBTs Eko-stall, som högtidligen invigdes förra månaden, måste, för att fortsätta jämförelsen med människan, ses som mycket breda "folkhälsoundersökningar", där man tar ett samlat grepp på hälsoeffekten av sådana faktorer (i överförd bemärkelse) som grisens bostads- och arbetsförhållanden, matvanor, motion, hygienåtgärder, rekreativsmöjligheter och många andra samband där humanforskarna ännu inte grävt särskilt djupt. Här och så långt kan således en viktig del av vår "julgris" tjäna som smaklig förebild, välsignad av överheten, fast ännu inte särskilt kommersiellt lyckad!

Feminister i stallarna

Stor brist på djurskötare, lyder en rubrik i dagens morgontidning. På ett annat ställe står att läsa att av alla svenska kvinnor mellan 16 och 64 år är nu 15 procent långtids-sjukskrivna av något skäl. I gruppen unga välutbildade kvinnor under 35 år är det fem gånger fler långtids-sjukskrivna i dag än 1998. Andelen 19 - 20-åringar som varken arbetar eller studerar har ökat från 10 till 20 procent på 10 år. Andelen 19 - 20-åringar med jobb har under samma tid minskat från 64 till 32 procent.

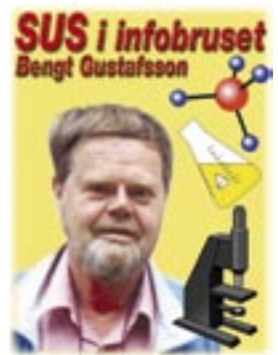
Skötsel av grisar och andra djur innehåller mycket av omhändertagande, vårdinsatser, hantering av växande individer och annat som kvinnor av tradition är bra på. Jobbet i stallen har, om man så vill och vågar skriva det, en tydlig "tjefeministisk" profil. Detta borde tilltala och väcka intresse hos alla som säger sig vara feminister och som arbetar för att stora ungdomsgrupper inte ska tvingas in i ett långt tragiskt vuxenliv vid sidan av samhället i övrigt. Hur ska kunskapen om denna pool av sysselsättningsmöjligheter serveras för att bli mer än en dystert siffra i statistiken?

I Danmark (ds maj 2003) har en privat firma med gott resultat börjat utbilda arbetslösa till svinskötare, som efter godkänd kurs kunnat garanteras jobb.

Rehabilitering på landet

Men är man utbränd, nedstämd, trött, har ångestkänslor och ont i hela kroppen kan man väl inte sköta djur? Nej, det kan gå riktigt illa, det finns exempel på det. Men man ska kanske ändå pröva och se vad det innebär. Ny forskning har nämligen visat att skötsel av växter och djur kan ha en helande effekt på illa åtgångna kroppar och själar. Då det gäller trädgårdsarbete är det vetenskapligt

belagt att t ex muskelanspänningen minskar, man sover bättre, pulsen sänks, hormonbalansen förbättras, depression och ångest motverkas, läkemedelskonsumtionen minskar, skelettet

stärks, o s v. Mycket tyder på att ett väl avpassat djurskötarjobb kan ge liknande resultat. Försök laga något av detta!

Hur blir man främlingsfientlig?

Morgondagens Swedish Meat kommer att bestå av mycket färre antal bolag och anläggningar än i dag och vara inriktat på lönsamhet och internationella marknader, sammantaget högsta ledningen vid ett genomgång i Skåne för fjorton dagar sedan. Bristen på djurskötare och övrig personal i livsmedelskedjan kommenterades inte, däremot den bristande överensstämmelsen mellan kurvan för stigande ambition och den för fallande köttproduktion. Kanske man tänker sig en lösning med arbetskraftinvandring? Men djurskötaren och slaktaren från Polen eller Baltikum måste vi hålla kort om jag fattat Göran och Wanja rätt. Annars kan LOs medlemmar blir främlingsfientliga! Man kan häpna för mindre. Min enkla tro är att pojkar och flickor från öster hittar hit trots allt.

Vad är vår julgris värd?

Ett par dussin tunga representanter för den gröna sektorn (Lantbruksakademien, SLU, LRF, Natursvårdsverket, m fl) har i dagarna inför år 2004 och den kommande forskningspolitiska propositionen samlat redovisat sin syn på behovet av forskning på området för att garantera ekonomisk tillväxt, ekosystemhälsa och hög livskvalitet. Man redovisar vilken kolossal resursbas man företräder; produktion av mat och fibrer, förädling, ekosystemtjänster, turism, rekreativsmöjligheter, boende på landet, etc. Bra att det bli redovisat i ord. Men varför, frågar jag till slut, klär man inte värdet av denna fantastiska julgris i pengar. Inför lobbandet för mer forskningsmedel skulle man på ett pedagogiskt verkningsfullt sätt lära allmänhet och politiker vad det ekonomiskt innebär om stora delar av detta slaktas för gott?

Svårt att beräkna. Ja, men några räknelisar på jordbruksdepartementet lyckades ju i somras få fram att en svensk familj skulle vinna 30 000 per år om vi gick över till Euro! Så gör ett försök!

Min vän Ali Muhammed, taxichaufför efter sju år i Sverige firar ingen jul och kan inget om grisar. Men han är medicine doktor från sitt gamla land.

En God och Solidarisk Helg!

Bengt

BIOLOGISK FLUGBEKÄMPNING

ROV FLUGAN

J Dahlqvist Maskin AB
Tel 0435-191 91 Fax 0435-191 93
www.dahlqvistmaskin.se

Dörrar

Standardmått och
måttbeställda
Med eller utan
inspektionsruta

Fönster

Standardmått och
måttbeställda
Plast med
termoglas
Kan levereras med
termostatstyrd
öppning/stängning

50 år

Vi har stor erfarenhet av renovering
och optimering av alla typer av
ventilationsanläggningar!

Leverantör av frisk luft i 50 år!

MADSORASK

Industrivej 8 • DK-4261 DALMOSE
Tel 073-616 75 16, 0045-5818 8111
Fax 0045-5818 8300 madsorask@mail.dk

JYDEN

**Kontakta
oss för
info!**

Inredning för nöt och gris www.jydenbur.dk

Kjell Hansson 0511-127 72 Anders Wahlström 033-22 85 20

Lennart Grehn 0504-155 93

Ecopharm of Sweden

**Med OREGO-STIM
är smågrisarna
friska och
har god
aptit**

OREGO-STIM® fodertillskott

Ecopharm of Sweden, Pipersgatan 32, 112 28 Stockholm

Tel/fax 08-650 18 88 Mobil 070-453 56 68

ecopharm@ecopharm-sweden.com

Sveriges ledande specialistföretag i samarbete

**Din totalleverantör
till grisstallet**

Bygglant och SIMIA har den
spetskompetens som behövs
för att kunna erbjuda Dig
kompleta svinstallar med det
bästa produktionssystemet

- **Stallar**
- **Ventilation**
- **Inredningar**
- **Gödselhantering**
- **Utfodring**

byggglant

ETT LANTMÄNNENFÖRETAG

Lidköping 0510-885 00

Malmö 040-22 51 00

Örebro 019-21 78 70

www.byggglant.se

SIMIA AB

593 95 Västervik • Tel 0490-401 00 • Fax 0490-400 70 • www.simia.se

Lokalkontor:

Bergkvara 0486-202 05

Halmstad 035-583 32

Hammenhög 0414-44 03 00

Norrköping 011-741 28

Strängnäs 0152-400 17

Trollhättan 0520-44 41 34

Ängelholm 042-690 06